

"KELEIVIS"

DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:

Amerikoje \$1.50
Kanadoj ir užrubežiuose \$2.00

Prenumerata pusei metų:

Kanadoj ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje 90c

Apgarsinimų kainos klauskit laišku.

Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:

"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians
in the City of Boston, 50,000 in
New England and about 500,000
in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.

All communications should be
addressed to:

"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 7

Telephone:
So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS., 16 VASARIO-FEBRUARY, 1916 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 935-W.

Metas XII.

Anglijoje priverstina kareivystė įėjo galėn; nevedę vyrai pašaukti kariuomenėn.

Įvedimas priverstino kareiviavimo duoda Anglijai milijoną naujų kareivių. Vokiečiai sutraukė Francuzijos frontan 600,000 naujų vyrų ir pradėjo laužties per sąjungininkų eiles, eina baisi kova ir Kaizerio kariuomenė ima viršų. Rusai tuo tarpu pradėjo užpuolimą Bukovinoj. Italams stinga amunicijos. Sąjungininkai neteko dviejų kariškų laivų. Didesniuose Lietuvos miestuose vokiečiai isteigė krasę; jos centras Kaune.

Vokiečiai įveda

Lietuvoje pačta.

Sunku sužinoti, kas dabar dedasi Lietuvoj. Nelabai senai anglų laikraščiai išspausdino žinią, buk Vokietijos valdžia pranešusi Amerikos valdžiai, kad nuo šiol jokio susnešimo su užimtomis Rusijos žemėmis nebus. Tą žinią perspausdinom ir mes. Bet štai dabar atėjo iš Tilžės "Dabartis," kur rašoma, kad tik dabar Lietuvoj pačta įvedama. Štai "Dabarties" žodžiai:

"Žinia, negalima iškarto įkurti valdijos pačto kiekvienam kaimelyje, kaip tat yra Vokietijoje. Tokio dailio gyventojai po rusų valdžia, rodos, niekados nėra turėję. Bet vis didokame vietų skaitliuje, tuoj pačioje pradžioje atvers valdijos pačto įstaigą. Dar didesnis yra tokių vietų skaičius, kur, reikalui atsiradus, atvers pačto butus kiekvėliau. Pirmųjų vietovių vardai šitie: Gardinas, Suvalkai, Kaunas, Vilnius, Šiauliai, Panevėžys, Liepojus, Mintauja ir Balstogė. — Gi Augustavai, Alytus, Vilkaviškiai, Kelmė, Aizputei, Vėntei, Bauskėi, Slokai ir Bielskui ten-pat veikiančios karės lauko pačto įstaigos derės, šalia kariuomenės susinešimo, taipgi susinešti šalies gyventojams. Vietos, kame vėliau bus atidaryta valdžios pačto įstaigos, yra šitos: Seinai, Kalvarija, Marijampolė, Naumiestis, Kretinga, Sėda, Akmenė, Joniškis, Telšiai, Kuršėnai, Seduva, Vėžaičiai, Kėdainiai, Pajūris, Jurbarkas, Raseiniai, Janavas, Gdobinas, Kuldiaga, Talsena ir Tukumas. Taigi visos bentkiek žymės vietos gaus — ar tai tuojau, arba po trumpo laiko — žmonių nekareivių gerovei skiriamajai pačinij susinešima.

"Žinia, jog, karės aplinkybių dėlei, bus šiokių-tokių suvaržymų. Laiškuose ir visame pačtu susinešime te-sivartos vien tik vokiškoji kalba — dėlei neaplenkiamai reikalingos laiškų cenzūros. Taip-pat savaimė suprantami ir kiti visi cenzūros reikalaujamieji atsargumo žingsniai."

Italams truksta amunicijos. Zenevoj gauta žinių, kad italų armijai truksta amunicijos, kas stabdo visą jų veikimą prieš Austriją. Del amunicijos stokos Italija negalėjusi ir Juodkalnijai padėti. Dabar Italijon išvažiavo francuzų ginklų ir amunicijos ministeris. Sakoma, kad jis padarysias sutartį, sulyg kurios sąjungininkai turės pristatyti Italijai galybes amunicijos ir naujų kanuolių.

Austrai susirėmė Albanijoje su italais. Austrų kariuomenė eina ant Albanijos uosto Durazzo, kurį turi užimti italai. Iš Viennos pranešama, kad susirėmimas su italais jau įvyko. Austrai paėmė netoli to uosto kalną, italai išėjo atakomis, kad austrus atmušus atgal. Austrai sakosi atrėmę visas italų atakas.

POPIEŽIUS UZDRAUDĖ D'ANNUNZIJOS RAŠTUS. "Šventas tėvas" uždraudė katalikams skaityti visus italų rašytojo D'Annunzijos raštus. Pastaruoju laiku D'Annunzio liko didelių patriotu ir rašo daugiausia apie karę, bet nieko nemini apie Dievą. Todėl jo raštai eš "bedieviški."

Rusai nori apgyvendinti

Sibirą lenkais pabėgėliais.

Krokvos laikraščiai praneša, jog Rusai eš pasiryžę Sibyro tyrlaukius apgyvendinti lenkų bėgėliais, kurie yra išvaryti iš Lenkijos, paliepus rusų vyriausiam kariuomenės vadui didžiam kunigaikščiui Nikolajevičiui, ir nugabenti Rusijos gilumon, kame vietiniai gyventojai, dėlei maisto trūkumo, reikalauja, kad juos atimtų iš tų vietų. Šitą apgyvendinimo sumanyimą labiausiai remias laikraštis "Birževija Vedomosti," kuris sakas: "Gal antrą kartą nepasitaikys tokios progos pakeisti lenkais tuos kiniečius, kurie yra įsibrovę į Sibiro rytus. Šitie lenkai, kurių visas turtas tėvynėje yra pražuvęs, galėtų tokio būdu tapti Sibiro rytų naušėdais ir butų ten mums apsaugos muros prieš 'geltonąjį pavojų.'" "Dab."

ANGLIJOS KARALIUS SUNKIAI SUŽEISTAS.

Šiomis dienomis paaiškėjo, kad Anglijos karalius da tebeserga nuo to laiko, kaip budamas pereito spalių mėnesio Francuzijos karės lauke nukrito nuo arklio ir su-sižeidė. Tuomet buvo rašoma, kad susižeidimas visai neįžymus ir kad už kelių dienų jis jau vaikščiojes. Ir visi manė, kad karalius senai jau sveikas. Bet štai pereitoj savaitėj reikėjo atidaryti Anglijos parlamentas ir pasirodė, kad karalius vis da tebeserga. Todėl manoma, kad jis yra sunkiai sužeistas. Ir gali but, kad jį sužeidė okiečiai, o tik sakoma, kad arkllys.

ITALAMS TRUKSTA AMUNICIJOS.

Zenevoj gauta žinių, kad italų armijai truksta amunicijos, kas stabdo visą jų veikimą prieš Austriją. Del amunicijos stokos Italija negalėjusi ir Juodkalnijai padėti. Dabar Italijon išvažiavo francuzų ginklų ir amunicijos ministeris. Sakoma, kad jis padarysias sutartį, sulyg kurios sąjungininkai turės pristatyti Italijai galybes amunicijos ir naujų kanuolių.

AUSTRAI SUSIRĖMĖ ALBANIJOS SU ITALAIS.

Austrų kariuomenė eina ant Albanijos uosto Durazzo, kurį turi užimti italai. Iš Viennos pranešama, kad susirėmimas su italais jau įvyko. Austrai paėmė netoli to uosto kalną, italai išėjo atakomis, kad austrus atmušus atgal. Austrai sakosi atrėmę visas italų atakas.

ANGLAI NENORI VOKIEČIAMS KERŠYT.

Anglijoje buvo pakilę balsų, kad už orlaivių užpuolimus anglai turi keršyti vokiečiams tokiais pat užpuolimais ant Vokietijos miestų. Kai kurie sakė, kad už vieną vokiečių užpuolimą anglai turi padaryti tris užpuolimus. Bet augštesni Anglijos valdininkai tam priešingi. Jie sako: kerštas tai silpnumo ženklas. Nėgana to, kerštas iššaukia pasipiktinimą. Vokiečiai darydami tokius užpuolimus ir užmušinėdami ramius gyventojus karės sau nė kiek nepalengvina, o pasaulio užuojautą praranda. Juos visi vadina barbarais. Anglija tokių žemų priemonių nesisimanti. Ji kariausianti vyrišku ir garbingu būdu, ir jį laimėsianti.

ZEPELINAI UŽMUŠĖ -179, SUŽEIDĖ 300.

Atvažiavę dabar Amerikon iš Anglijos žmonės sako, kad paskutinis zeppelinų užpuolimas ant Anglijos pridarė daug daugiau nuostolių, negu spaudoj buvo paskelbta. Sakoma, kad 179 žmonės buvo užmušti, o 300 sužeista.

ATVEŽĖ \$30,000,000 AUKSU.

Pereitoj subatoj laivas "Adriatic" atvežė iš Anglijos į New Yorko bankas 30 milijonų aukso. Šitie pinigai eis vis ginklams. "Adriatic" lydėjo kariški laivai.

20,000 NAŠLAICIŲ AUSTRIJOS SOSTINĖJ.

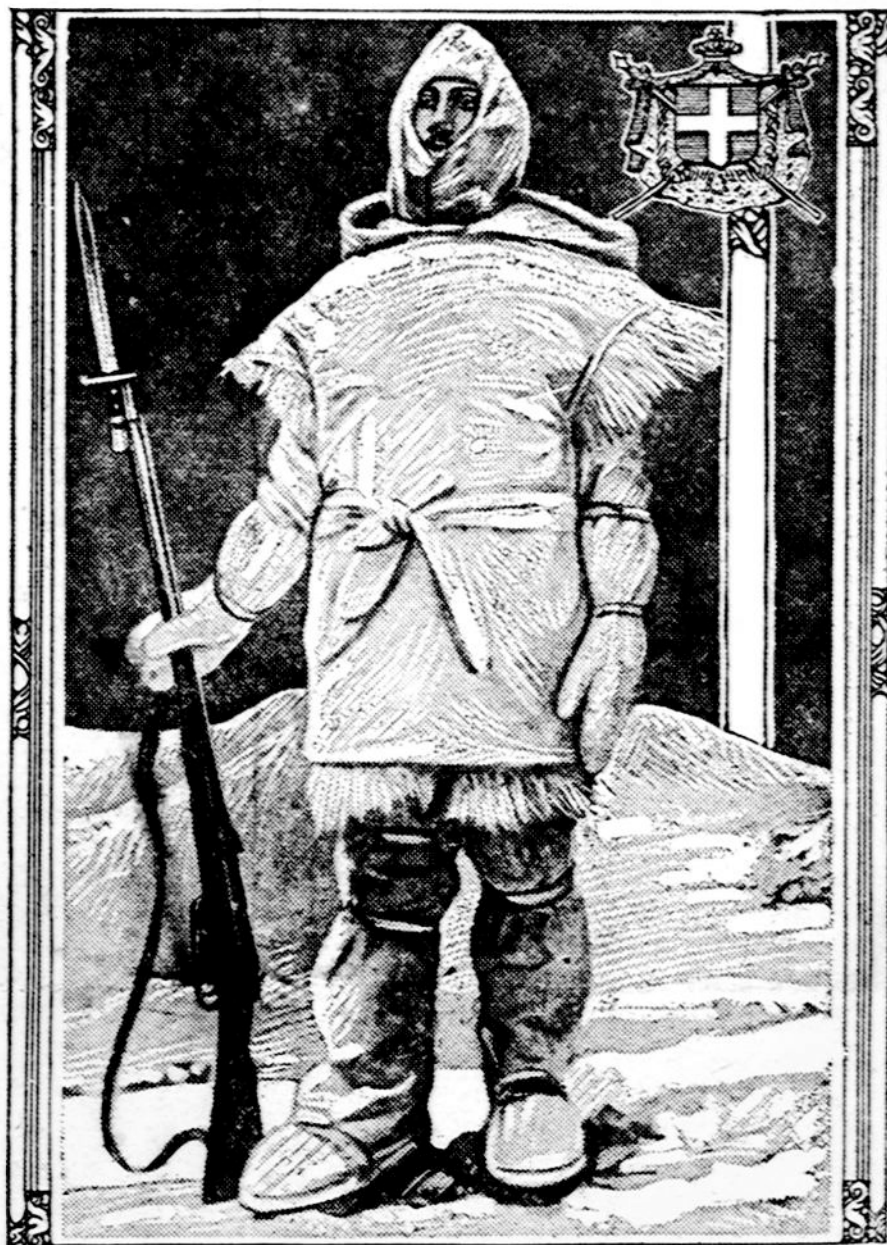
Atvažiavusi dabar iš Austrijos viena amerikietė pasakojė, kad Vienoje, austrų sostinėje, šiuomi laiku yra 20,000 vaikų, kurių tėvai krito ant karės lauko. Jie gyvena baisiam skurde. Pieno visai nėra, o jeigu ir butų, tai tų vaikų motinos neturi už ką nusipirkt. Jos išrodo taip suvargusias, kad kita, rodos, ir rytojaus nesulauks.

ANGLIJA ŠAUKIA VYRUS NEVEDUSIUS VYRUS.

Vasario 10 d. Anglijoje įnėjo galėn priverstinos kareivystės įstatymas ir šioj savaitėj, kaip telegramos sako, Anglijoje likos pašaukti kariuomenėn visi nevedę vyrai nuo 19 iki 41 metų amžiaus.

ISPANAI SULAIKĖ 14,000 VOKIEČIŲ.

Užpuolus sąjungininkams ant vokiečių kolonijos Kameron (Afrikoj), 900 vokiečių gyventojų ir 14,000 kareivių pabėgo ispanų kolonijon Gvinėjon. Ispanai visus juos sulaiškė.

Italijos kareivis baltoj savo uniformoj, kas padaro jį Alpų sniegynuose visai nematomu. Bet kartu tas parodo ir kiek toks meška gali veikti.

DAR APIE SKODOS GINKLŲ FABRIKOS SU-NAIKINIMĄ.

Buvom jau rašę, kad Čekijoj išlėkė į padanges austrų ginklų fabrika, prigulėjusi Skodos firmai. Dabar atėjusios žinios parodo, kad eksplozija daug daugiau blėdies padarė, negu iš pradžios buvo rašoma. Likos sunaikintos visos kanuolės, kurios buvo daromos ir visi planai braižymo skyriuje. Žmonių užmušta arti 300, kita tiek sužeista. Austro-Vengrijoj valdžia uždraudė šitą žinią skelbti, kad žmonės nežinotų. Sakoma, kad eksplozija buvo surušta tyčia ir panaudota tam tikslui melinitas.

POPIEŽIAUS BIZNIS NUKENTĖJO.

Papiežiaus pasiuntinys Washingtonė paskelbė, kad karės dėlei per pereitus metus popiežius turėjo net \$5,000,000 nedatekliaus. Šitą žinią jisai paskelbė delto, kad parodžius, jog popiežius negalėjo įdėti daug pinigų į ginklų fabrikas, kaip tai laikraščiuose buvo sakoma.

ZEPELINAS IPUOLĖ Į JURUS.

Iš Kopenhagos atėjo žinia, kad pereitoj nedėlioj vokiečių zeppelinas "L-20" įpuolė Šiaurės juron ir povaliai skėsta. Vokiečiai sulipė ant jo viršaus laikosi viens į kitą įsikabinę.

VOKIETIJA GRASINA SKANDINSIANČI VISAUS LAIVUS ANT JURIŲ.

Vokietija išleido ilgą memorandumą, kur perkrauti-nėjama visa jurių kova nuo pat karės pradžios iki šial dienai ir prirodoma, kad visi Anglijos prekiniai laivai, kurie yra apginkluoti kanuolėmis neva apsigynimui, ištikrųjų turi užpuolimo mierį ir todėl Vokietija praneša visoms neutralėms valstybėms, kad jos persergėtų savo žmones, kad ant apginkluotų sąjungininkų laivų jie nė patis nekeliatų, nė savo daiktų nesiųstų, nes visus tokius laivus vokiečių submarinai skandinsią kaip po kariškus laivus, be jokio persergėjimo.

VOKIETIJA NIEKADOS NESITAIKYS SU VISAIS.

"Koelnische Zeitung" sako, kad Vokietija niekados nesileis į visuotinę taikos konferenciją, bet stengsis kiekvieną kariaujančią šalį priversti skyrium taikyties. Vokietija mano, kad visuotina konferencija pripažintų Anglijai viršų.

LAIVAI SU STIKLINIAIS DUGNAIS.

Sakoma, kad submarinams gaudyti anglai turi įsitaisę laivų su stikliniais dugnais, per kuriuos galima matyti vandenyje labai giliai.

Vokiečių karės grobis.

Paėmė 1,429,170 belaisvių, 20,000 kanuolių, 1,300,000 karabinų ir t.t.

Iš Berlyno pranešama, kad dabar Vokietijoje yra 1,429,170 belaisvių. Prie tos skaitlinės nepriguli nė Austrijos, nė Bulgarijos, nė Turkijos paimti belaisviai. Kiti vokiečių paimti grobiai taipgi eš labai dideli. Pavyzdžiui, jie turi paėmė 19,700 armotų ir 7,700 mažesnių kanuolių, 3000 kulka-svaizdžių ir 1,300,000 karabinų tinkamų vartojimui. Be to vokiečiai turi paėmę daug sugadintų ginklų. Daug paimtų kanuolių tuojaus buvo atkreipta į patį priešininką ir tos čionai nepriskaitytos.

VIENAS FRANCUZŲ LAKUNAS NUŠOVĖ 5 ORLAIVIUS.

Francuzų lakunas Guynemer, 21 metų amžiaus studentas, kuris karei prasidėjus įstojo kariuomenėn, liko garsiausias aviatorium. Nuo 5 gruodžio pereitų metų jisai pradėjo medžioti jau ant vokiečių orlaivių. Vieną kaizerio lakuną jisai numušė pirmą dieną. Dabar į 9 dienas jisai sunaikino 4 vokiečių orlaivus. Jisai laksto visuomet vienas, kaip tai darydavo pagarsėję francuzų aviatoriai Garros ir Pegoud.

ANGLAI SUGAVO 17 SUBMARINŲ.

Atvažiavę dabar iš Anglijos d-ras M. S. Inglis, karnadietis, tvirtina, tikrai žinaš, jog anglai sugavo jau 17 vokiečių submarinų tam tikruose tinkluose, kurių jie turi pristatę apie visą Angliją. Vienas submarinas taip ilgai išbuvęs tinklan įkliuvęs, kad vokiečiai negaudami oro ir nenorėdami kankinties pakol užtrokš, visi išsižudė. Kada anglai submariną išvilko, visi jurninkai ir pats kapitonas buvo jau negyvi. Manoma, kad pats kapitonas po vandeniu juos iššaudė, o paskui ir sau atėmė gyvastį.

KYNU REVOLIUCIJONIERIAI PAĖMĖ MIESTĄ.

Iš Šanhajaus pranešama, kad Sze-Chuen provincijoj revoliucionieriai atsigavo, sumušė valdžios kariuomenę ir paėmė Lučau miestą.

RUSŲ ORLAIVIAI ANT MINTAUJOS.

Pereitoj nedėlioj rusų lakunai buvo nulėkė ant Mintaujos ir metė keliolika bombų ant vagzalo ir gelžkelio tilto ant Aa upės.

Vokiečių Ofensivas nenusiseke.

Pereitos savaitės pradžioje vokiečiai buvo pradėję didelį ofensivą prieš francuzus ir anglus. Tuo tikslu jie sutraukė Belgijon 600,000 naujų kareivių ir pradėjo bombarduoti priešininko pozicijas iš sunkių kanuolių. Per 48 valandas jie pylė ugnį ir plieną iš savo artilerijos, kaip iš kokio pragaro Francuzų ir anglų baterijos atsakinejo su tokia pat inirtimu. Išskrydę francuzų lakunai parnešė žinių, kad už vokiečių apkasų eina nepaprastas judėjimas. Priešakinį ejo dideli kariuomenės pulkai. Aišku buo, kad vokiečiai ruošia pėstininkų ataką. Jų tikslu, matyt, buvo da sykį pabandyt laužties per sąjungininkų eiles Dunkirko linkui. Sakoma, kad šioms operacijoms vadovauti pribuvo pats kaizeris. Ir pagalios vokiečių pėstininkai metėsi atakomis. Užvirė baisi skerdynė ir galų-gale jiems pasisekė užimti daug francuzų apkasų.

Bet francuzai gavo sustiprinimų ir padarė kontrataką. Mušys tvėrė ištisas dienas, bet vokiečiai likos išmušti ir nuvaryti atgal į savo apkasas. Francuzai užėmė savo pozicijas vėl. Vokiečių nuostoliai buvę labai sunkūs.

RUSAI VĖL PRADĖJO UŽPUOLIMĄ BUKOVINOJ.

Bukovinoj, kur per dvi pastarąsias savaites mušiai buvo jau apsisitoję, vėl užvirė kova. Rusai išnaujo susitvarkę pradėjo naują užpuolimą. Prie Dniestro upės, Bukovinos pasienyje, pereitoj savaitėj jie paėmė Usciecko miestelį, kur yra svarbus susinešimo punktas, o dabar taiko į Bukovinos sostinę Cernovicą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS.

Albanijoj, 18 mylių į rytus nuo Durazzo eina didelis mušys italų su austrais. Italams vadovauja gen. Palazzi.

Užkaukazėj rusai daugų turkų tvirtovę Erzerumą iš trijų pusių. Vienas fortas jau sudaužytas ir paimtas. Miestas dega. Gyventojai, kurių buvo 35,000, veik visi pabėgo.

Vokiečių šoviniai pradėjo siekti jau francuzų tvirtovę Belfarą. Eš sugriauta jau apie 50 namų.

Bukovinoj rusų orlaiviai metė į Cernovico miestą 6 bombas.

Peržvalga.

TAUTNINKAI TURI IŠSISPAVIEDOTI.

"Jei norit su mumis vienyti, tai turit mūs ir klausyti; turit daryti taip, kaip mes norime: turit pirmą išsispaviedoti, užsidėti ant kaklo rožančių ir turit pripažinti, kad katalikų tikėjimas yra butinai reikalingas žmogaus dušios išganymui."

Beveik šitokį ultimatumą "Draugas" pastatė mūsų tautininkams, kurie užsimanė su klerikalais susivienyti ir buvo jau tuo reikalu sušaukę Brooklynne konferenciją.

Savo reikalavimą klerikalų organams pamatuoja taip:

"Vienybės pastovumui ne užtenka srovų atstovų susivienijimo, pasitarimų. Tai tik formalė dalykų pusė, gražaus sugyvenimo pamatu galima nesiekiančioji. Perniek būtų ir sutartinis lietuvių tautos meile širdį plakimas, kuomet daugelis kitų dalykų su savim ne susipratimus ir nesutikimą."

Kaipo pavyzdį "Draugas" nurodo "Lietuvių Draugiją Nukentėjusiems nuo Karės Šelpiti." Iš pradžių buvo daromi bendri susirinkimai, bendrai veikti buvo plenuojama. Bet kaip tik pirmieji pamatė, kad vadžias klerikalai paėmė iš savo rankas, ėmė ir atsimetė. O kodėl atsimetė? Todėl, kad neturėjo širdyje tikėjimo ir kunigams paguodojimo. Nenorėjo kunigų balso klausyti. Gali ir dabar taip atsitikti. Susivienys, o paskui ateis kas nors galvon ir prisigėrė Šliupo dvasios tautininkai vėl atsimes nuo kunigų partijos. Bet tam yra vaistas, sako klerikalų organas, ir tas vaistas labai prastas:

"kas nori vienybės, bendro kultūros darbo — teatsizada katalikų ir kas katalikiška neapykantos, kurios ligslot tiek daug rodė. Ex officio tepripažista krikščionišką tikėjimą reikalingu ir geistiniu žmonių gyvenime veiksmu, ir vienybės bus netik galima, bet atsivers ir platesnė kultūros darbo dirva."

Mes ir manė, kad taip bus. Dabar tik klausimas, kas iš tautininkų pirmutinis eis spaviedoties. Gal d-ras Šliupas?...

KETINA PASITAISYTI.

"Vienybė Lietuvninkų," kalbėdama apie tautininkų su klerikalais susitarinimą, iš didelio džiaugsmo įpuola versio entuzijazman ir pripasakoja, kad toms sriovėms visai susilieję beveik stebuklai pasaulėje darysis. Girdi:

"Visų pirmu, naturališka pasekmė bus ta, kad bus pralinta daugybė tarpšvienui vaidų, kurie dažnai dabar užgimsta iš menko daikto ir pykdo mūsų veikėjus bei gaisina jų brangų laiką ant nevaisingų vaidų. Suprantama, kad kritika pasiliks, bet ji ineis į toną švelnu, mandagu ir šaltu protu išsijota. Tokion linkmėn ineis mūsų laikraštija išsuios iš savo redakcijų šiukšlės ir nuvalys purvus nuo savo laikraščių skilčių. Ant šitų skilčių užims vietą jau nebe bergždžiai, bet nagrinėjimai mūsų visuomenės reikalų, populiariai, istoriškai rašteliai, apyskaitės, poezija, tyra humanistika, rasteliai skiriami mūsų moterų švietimui, rūpesniai apie mūsų jaunuoemene, apie amatus, kooperacijas; apie mūsų kudukius ir abelnei mūsų jauniosios gentkartės auklėjama, ir tt. ir tt."

Vadinasi, net ir "Vienybė Lietuvninkų" tikisi pasidaryti švaresne, nes prižada "išluoti iš redakcijos šiukšlės" ir "nuvalyti purvus nuo savo laikraščio skilčių." Duok dieve! Jai tokia reforma labai ant sveikatos. Bet mums vis rodo, kad iš šito selyklo alaus nebus.

KOKIOS JI TAUTOS TARYBA?

Musiškiai klerikalai turi susitvėrę iš penkių ar kiek žmonių kokią ten "tarybą" ir klaidina svetimtaučius, sakydami jiems, kad tai "Amerikos lietuvių tautos taryba." Išrodo lyg kad toji "taryba" atstovautų visus Amerikos lietuvius, tuo tarpu gi, kaip sakėm, ją sudaro tik keli klerikalai. Kitos sriovės net ir atstovų tenai neturi.

Taigi kyla klausimas, kas klerikalams davė teisę vadinti savo "tarybą" visos tautos vardu?

NAUJAS SOCIALISTŲ LAIKRAŠTIS.

Wilkes-Barrėj, Pa., pradėjo eiti naujas anglų socialistų laikraštis, "The Justice" vardu. Jame telpa daug įdomių žinių iš darbininkų judėjimo, kurių kapitalistų spauda visai nepadaudoda. "The Justice" eis sykį savaitėi. Prenumerata metams 50c. Adresas toks: "Justice," Simon Long Building, Room 38, Wilkes-Barre, Pa.

KLERIKALAI SIUNČIA SAVO ATSTOVUS LIETUVON.

Klerikalų laikraščiai praneša, kad jų sriovė turi išrinkusi jau du žmogus, kurie neužlgo išvažiuos Lietuvon. Kelionė jiems, suprantama, bus apmokėta iš surinktu nukentėjusiems nuo karės žmonėms aukų. Vaziuoja vienas kunigas, kitas daktaras. "Vienybė Lietuvninkų" nori, kad jie ir tautininkų partiją atstovautų. Tai susibičiuliavo!

Bus anglekasių streikas.

Su pirma balandžio diena baigiasi kietosios anglies kasėjų sutartis su kasyklų savininkais. Atnaujindami sutartį angliakasiai nutarė pareikalauti 20 nuosimčių daugiau algos, 8 valandų darbo dienos, pripažinimo United Mine Workers of America unijos, ir kad nauja sutartis būtų daroma dviem metams, o ne trim, kaip tai budavo iki šiol.

Šituos reikalavimus darbininkai darbdaviams jau padavė. Jie nurodė, kad už tą pačią algą jokiū būdu negalima ilgiau dirbti, nes per 12 pastarųjų metų visos pragyvenimas pabrango 40 nuosimčių, tuo tarpu angliakasių algą per tą patį laiką pakilo vos tik penkiais nuosimčiais.

Teciaus kasyklų savininkai visus reikalavimus atmetė ir jau skelbia spaudoje, kad jie tai darą dėl visuomenės labo, nes jeigu išpildyt angliakasių reikalavimus, tai, girdi, anglis turėtų pabrangti mažų-mažųjų 60 centų ant tono. Toliaus nurodoma, kad angliakasių algą per 15 pastarųjų metų pakilusi net 20 nuosimčių. Pirmu syk buvo pakelta 10 nuosimčių per didįjį streiką 1902 metais, o antru syk vėl 10 nuosimčių 1912 metais. Beto esą įtasyta daug pagerinimų, taip, kad vietoj \$560, kiek anglisvs uždirbdavo per metus 1910 m., dabar galis uždirbti \$762.20, kas reiškia, jog nuo to to laiko jo algą pakilo net ant 36 nuosimčių.

Unijos kasyklų savininkai nenori pripažinti dėl to, kad nenori unijos disciplinomis varžyti savo darbininkų. Antras dalykas, tai ir Rooseveltto komisija anais metais unijos nepripažinusi.

Sutarties daryti dviem metams savininkai taipgi nemanori. Sako, pertankiai tuomet reikėtų vesti ginčus ir eikvoti bereikalo daug lai-

ko. Valdžios esą apskaityta, kad tarp 1900 ir 1812 metų per tokius ginčus angliakasiai sugaišinę iš viso 81,362,260 dirbamų dienų, ko užtektų antram Panamos kanalui iškasti.

Įvedimas 8 valandų darbo prisidėtų prie pabrangimo anglies.

Šitaip pasiteisinę kietosios anglies baronai visus darbininkų reikalavimus atmetė. Dabar jie daro viską, kad patraukus visuomenės simpatiją savo pusėn, kad kilus streikui angliakasiai negautų iš tos visuomenės paramos.

Streikas gi yra neišvengtinis, nes abidvi pusės yra pasiryžusios tvirtai laikytis prie savo.

Pennsylvanijoje yra 175,745 kietosios anglies mainerių. Kapitalo yra įdėta į tą pramonę \$250,000,000.

Vilkai užuodė kraują.

Šiomis dienomis Meksikos sumišimuse užuosta keliolika amerikiečių.

Kapitalizmo vilkai užuodė kraują ir pradėjo stugti. Džingojistų spauda rėkia kaip proto netekusi, kad Meksikon tuojaus būtų nušiušta Suvienytų Valstijų kariūmenė ir kad ji užimtų tą šalį iki pat Panamos. Tas reikiša užpulti ant Meksikos ir pasiglemžti ją. Girdi, negalima juk sėdėti rankas susidėjus ir žiūrėti, kaip prieš mūsų akis šaudomi nekalti mūsų žmonės.

Bet taip pat šiomis dienomis Youngstowne, Ohio valstijoje, likos sausaudyta keliadesimtis nekaltų darbininkų. Jeigu tiems ponams taip jau rupi žmonių gyvasties apsaugojimas, tegul jie nusiūnčia savo armiją visų pirmiausia Youngstowną.

Tegul jie apskelbia karę plieno trusto užlaikomai galvažudžių bandai.

Teciaus nė vienas tų patriotiškų laikraščių, nė vienas džingojistų lapas Amerikoje da neprasitarė, kad reikėtų nusiūsti kariūmenę į Youngstowną darbininkų gyvasties apsaugojimui. Nė vienas jų nepasakė, kad už sušaudytus tenai nekaltus darbininkus reikėtų plieno trusto žmogžudžiams atkeršyti.

Meksikoj eina revoliucija. Tenai didžiausi sumišimai. Tenai pavojus ant kiekvieno žingsnio. Ir apie tai žino visa Amerika. Todėl jie kurie amerikiečiai kiša savo galvą į ugnį, tai jų pačių kaltė. Ir todėl jie tenai katrą jų užmuša, rėkauti apie tai nėra mažiausio reikalo.

Kitaip dalykai stovi Youngstowne. Plieno trustas čia privilegio tukstančius žmonių gražiais prizadejimais. Privilegio daugiausia svetimtaučių. "Du darbininkų kiekvienam darbui," tai buvo plieno trusto obalsis. Todėl kiek žmonių buvo prie darbo, tiek beveik stovėjo už vartų, laukdami ar nepasitaikys kada nors vieta. Bijodamas, kad darbhis nepaveržtų iš jo darbo, dirbantis žmogus raudavo po 12 valandų į parą, o kartą kas dvi savaiti išvardavo 24 valandas be pailsio. Kad tik įtikus bosui. Apskrita gi algą buvo 15 centų valandai. Jau ir pirma sunku buvo už tokią algą pragyvent, o dabar kapitalistai da daugiau pakėlė kainas ant pragyvenimo. Ir darbininkas pagalios pasipriešino. Sukilo keli tukstančiai žmonių. Jie pareikalavo daugiau užmokėsties. Plieno trustas tuomet liepė savo sargams šaudyti tuos žmones. Tris darbininkai likos užmušti, o apie 50 sužeista.

Ir kapitalistų spauda pa-

sipiktino ne žmogžudžių pasielgimu, bet darbininkais. Išvadino juos girtuokliais, maištininkais ir net plėšikais.

Bet kada keli kapitalistų tarnai be jokio reikalo įlindo į Meksikos sumišimus ir likos užmušti, tai jų spauda staugia vilko balsu: kraujas, kraujas!

Keliatas faktų apie Youngstowno streikierių riaušes.

Štai keliatas faktų parodančių kaip gyveno Youngstowno plieno darbininkai, kuriems andai sustreikavus kompanijos įtaisė skerdynę.

Algos tokios žemos, gyvenimo sąlygos tokios nežmoniškos, kad darbininkai beveik negali užauginti savo vaikų. Jie miršta da neužaugę. Suvienytų Valstijų statistika parodo, kad 1913 metuose iš kiekvieno 100 mirčių, 45 pripuolė darbininkų vaikams, nesulaukusiems da 5 metų amžiaus.

Aplamai imant, kiekvienai ateivių šeimynai, kurie sudaro Youngstowne 70 nuosimčių visų gyventojų, neišaina metams nė po \$500 algos.

Apskrita darbininko algą buvo 15 centų valandai.

Darbininkai gyveno su šeimynomis taip susikimšę, kad trochoma ir kitos limpančios ligos buvo pasibaisėtina išsiplatinusios.

Sanitarinės sąlygos tuose distriktuose, kur gyvena darbininkai, yra kuobaisiausios. Vasaros laiku nuo puvančių išmatų smarvė tokią, kad kvėpuoti negalima.

Labdaringos draugijos niekadus nebando tyrinėti, ar plieno darbininkams motieks užtektinai pragyvenimui, ar ne.

Per aštuonis pastaruosius metus, kuomet apskritai imant darbininkai dirbo tik pusę laiko, jų šeimynos stadija badavo. Tuo tarpu Youngstowno Sheet & Tube kompanija, nors ir silpnai darbai ėjo, apskritai imant per tą laiką išmokėdavo 12 1/2 nuosimčių dividendų gyvasties apsaugojimui. Nė vienas jų nepasakė, kad už sušaudytus tenai nekaltus darbininkus reikėtų plieno trusto žmogžudžiams atkeršyti.

Badaujančių darbininkų šeimynoms plieno kompanija kada kada siųsdavo maisto. Bet pradėjus darbininkams dirbti, už tą "labdarystę" kompanija visuomet atskaitydavo iš jų algos.

Ar galima stebėtis, kad taip dalykams stovint Youngstowne kilo riaušės?

Nepristato siončiamų aukų.

Chicago lenkų organizacijos atstovaujančios 4,000,000 Amerikos lenkų, muše Anglijos premjerui Asquithui telegramą, prašydamos, kad Anglija praleistų per jures Lenkijai maistą ir drabužius. Asquitas atsakė, kad apie tai Anglija tur pasitariti da su Francuzija, tuo tarpu gi nuo savęs priduria, kad užimtoj Lenkijoj vokiečiai konfiskuoja visą maistą ir veža jį Vokietijon. Todėl, sako Asquit, Lenkijoj turėtų sutverti tam tikras komitetas, kuris gautų iš vokiečių valdžios gvarantiją, kad nusiųstas iš Amerikos maistas nebus konfiskuojamas, negi vokiečių kariūmenėi naudojamas. Paskui tas komitetas turėtų tvarkyti ir kontroliuoti maisto išdavimą.

Bet vokiečių valdžia pasakiusi, kad ji ndrausianti maisto konfiskavimu. Tokiu būdu lenkai negalės siųsti saviems pašalpos.

Negirdėtas atsitikimas.

Šiomis dienomis ant jurių buvo stačiai pasakiškas atsitikimas. Jeigu ne aiškiai matomi faktai, tai niekas pasaulyje nenorėtų tam tikėti. Buvo taip. Pereito mėnesio pradžioje iš vakarų Afrikos išplaukė į Liverpoolį didelis anglų garlaivis "Appam." Išplaukė ir dingo. Ant jo buvo 116 pasažierių, 155 laivininkų ir 8 tukstančiai tonų prekių.

Praėjo kelios savaitės laiko, o niekas apie jį negirdėjo, niekas jo nematė. Priskaityta jis jau prie žuvusių. Bet štai 1 vasario "Appam" ineina po vokiečių vėliava į Amerikos uostą Norfolką, Va. Jį valdo 22 ginkluoti vokiečiai. Visi anglai, 116 pasažierių ir 155 jurininkai su oficialiais, paminti nelaivėm. Vokiečiai apreiškia, kad jie tą laivą užgriebė ir praso Suvienytų Valstijų valdžios, kad jinai paimtų ir internuotų jį kaip loimėtą jų karės grobį. Pasirodo, kad 22 ginkluoti vokiečiai apgalėjo daugiau kaip pustrčio šimto anglų, paėmė jų laivą į savo rankas ir atplaukė juo Amerikon, kad čia palikus savo grobį iki karės pasibaigs, o paskui parsivežti jį Vokietijon. Jie būtų plaukę da bar Vokietijon, bet bijojosi susitikti su kariškais anglų laivais. Paimto garlaivio kapitonas Harrisonas papasakojo šitokią istoriją:

"Kada mus suėmė, buvo šviesi ir aiški diena. Mes plaukėm vidutinisku greičumu, kaip štai toluoje aš pamaciau laivą, kuris man pasirodė paprastu keliaujančiu garlaiviu. Pamaži jis prie mūsų artinosi. Mes plaukėm sau pirmyn nemaydami nė bėgti, nė ginties, nes niekas nesitikėjo užpuolimo. Tik staiga išgirstam pūkt! Jis šovė iš kanuolės. Šuvis pralėkė viršum mūsų laivo. Aš pasikėliau ir tuojaus pamaciau, kaip priešakinė denio iškilka, kuri buvo padaryta ant to laivo, matomai iš audeklo, iš savo šerinkams. Pamatinio kapitalo kompanija turi \$10,000,000. 1913 metais kompanija išmokėjo dividendų 50 nuosimčių, t. y. gryno pelno per metus paėmė \$5,000,000. Darbininkų vaikai tuo tarpu mirė del stokos maisto.

Badaujančių darbininkų šeimynoms plieno kompanija kada kada siųsdavo maisto. Bet pradėjus darbininkams dirbti, už tą "labdarystę" kompanija visuomet atskaitydavo iš jų algos.

Ar galima stebėtis, kad taip dalykams stovint Youngstowne kilo riaušės?

Badaujančių darbininkų šeimynoms plieno kompanija kada kada siųsdavo maisto. Bet pradėjus darbininkams dirbti, už tą "labdarystę" kompanija visuomet atskaitydavo iš jų algos.

Ar galima stebėtis, kad taip dalykams stovint Youngstowne kilo riaušės?

Badaujančių darbininkų šeimynoms plieno kompanija kada kada siųsdavo maisto. Bet pradėjus darbininkams dirbti, už tą "labdarystę" kompanija visuomet atskaitydavo iš jų algos.

Badaujančių darbininkų šeimynoms plieno kompanija kada kada siųsdavo maisto. Bet pradėjus darbininkams dirbti, už tą "labdarystę" kompanija visuomet atskaitydavo iš jų algos.

Badaujančių darbininkų šeimynoms plieno kompanija kada kada siųsdavo maisto. Bet pradėjus darbininkams dirbti, už tą "labdarystę" kompanija visuomet atskaitydavo iš jų algos.

jeigu anglai tuojaus jo nesugaus.

Suvenytų Valstijų valdžia pripažino, kad "Appam," sulyg tarptautinių karės teisių, priguli vokiečiams.

Delko tiek truksmo?

Suv. Valstijų Amerikos prez. Wilsonui paskyrus į augštesniojo šalies teismo pirmininkus Louis D. Brandeisą, daugelis federalio senato narių pasipiktino prez. Wilsono pasirinkimu. Buržuazijos spauda irgi pakėlė triukšmą visoj šalyj. Priesininkai užmeta, kad paskirtas į viršiausius teisėjus žmogus yra "pavojingas" ar bent nepasitikinamas. Tulių priesininkų vadina jį net socialistu (!), kiti pasitenkina tuo idijotišku argumentu, kad Brandeis negal užimti šalies teisme viršiausio teisėjo vietos, nes — o viešpatie! — jis yra žydas.

Delko gi visos tos kalbos, vienos pilnos atviros nekanotos, kitos nudažytos pagyromis, bet pilnos insinucijos ir noro įkalbėti, kad tasai žmogus yra socialistu, o todėl ir pavojingas? Mat Brandeis yra žinomas kaip atviras ir drąsus kovotojas prieš trustus. Berods, tankiai jis viešai reikalavo "žmoniško atsinešimo link darbininkų, mokiėjimo jiems augštesnio už darbą atlyginimo, leidimo naudoties konstitucijos jiems užtikrintomis teisėmis" — bet visos tos Brandeisio "pavojingos" teorijos da labai tolimos nuo socializmo. Pats Brandeis, kaip pilnai galime spręsti iš visų jo kovų prieš trustus, mažai arba ir visai nesupranta socializmo siekio. Bet visgi Amerikos darbo žmonių klesai įėjimas jo į augštesnįjį šalies teismo, kaip teisejo, gali būti pagedaujamas. Nesa tai yra žmogus, kuris visuomet išdrista atvirai išreikšt savo įsitikinimus, o kaip sakėm, jo įsitikinimai liepia jam priešintis monopolizuoti šalies valdžią trustų rankose. Kaip viršiausias teisėjas jis galėsias paralizuoti piniginių magnatų intaką į šios šalies administraciją ir gal nesyki apginsias darbo žmonių klesą nuo tu skriaudų, kokias jiems daro šalies valdžia pildanti piniginių magnatų įsakymus.

Daug ko iš jo laukti vienok nenorime, žinodami, kad jisai gana klaidingai mano, jog trustai yra paskempe patekimo šalies valdžios į atskirų žmonių rankas, arba vaisiumi to, kad turtovaliai gudriu būdu arba ir saivališka iš visuomenės išgavo sau specialias privilegijas. Atėmus piniginiams tas specialias privilegijas da negalima tuomi pačiu panaikinti viešpatavimo vienos visuomenės klesos ant kitos, taigi ir viešpataujančios klesos pavergtajai klesai daromų skriaudų negalima pašalinti. Ne kalbant apie tai, šiuo momentu, kuomet Amerikos darbo žmonių klesą nėra politiškai susiorganizavusi ir skirti į teisėjus sau tinkamų žmonių ji negali, tai atsiradimą p. L. D. Brandeisio šalies viršiausio teisėjo vietos darbo žmones visgi gali pasveikinti.

Tik nėra reikalo užtat daug garbint prezid. Wilsoną, nesa jo administravimas yra ištisa eile stambesnių bei smulkesnių paklaidų ir nenuoseklumų, ant galo jis pats budamas profesorium ir įieškodamas sau New Jersey gubernatoriaus vietos važinėdams su paskaitomis, kuriose reikšk savo radikales pažiuras, bet senai

iš tų savo pažiūrų jis jau išsigydė, tarnaudamas stambaus kapitalo reikalams ir delto pastaruoju laiku pradeda sekti reksnio Rooseveltto programą. Jis skyrė Brandeisą į viršiausius teisėjus nesivaduodamas minčiai, kad apgynus nuo viešpataujančios klesos skriaudimo ir išnaudojimo darbo žmones. Jis tatau padarė greičiau delto, kad užmanifestuoti ta savo jau žinomą ypatybę, kuri verčia jį atimesti patarimus ir daryti kaip jam "vienam" norisi, o be to turėjo gal but da ir kitus išrokavimus "runijant" antru kartu į šalies prezidentus. Juk reikia plačiom nemastančiom minioms irgi ką-nors "gero" padaryti. Bet kaip ten nebūtų, o Brandeisio nuskyrimas į viršiausius teisėjus darbo žmonėms gali but pagedaujamas, delto tai ir triukšmas.

Barkit tuos, kas neveikia.

I "Laisvės" užmetimą, kad L.S.F. valdyba nieko neveikia, turiu ištarti viešą žodį, jog "Laisvė" daro užmetimą, neatsižvelgdama, kas veikia. Užmesdama L.S.F. valdybai klausia, kur yra finansų raštininkas Dundulis? Čia trumpai paaiškinsiu, kur jis yra.

Delko neagituoju? Delko nerašau į laikraščius?

Delto neagituoju, nerašau į laikraščius, kad man nelieka valandėlės laiko. Drįstu pasakyti, jog daugiausia L.S.F. darbo sukrata ant mano pečių ir atlikimui visų L.S.F. reikalų nėra man paskirto laiko. Visą L.S.F. darbą turiu atlikti savo laiku, vakarais, naktimis. Apmokamą dienos laiką turiu sunaudoti tam, nuo ko gyvenimas priklauso, ką daryti kiekvienas esantis mano vietoj. Tegul užmetėjai nemano, kad tik tiek darbo turiu, kiek reikalauja. Kad pagarsinti aukas, sutvarkyti mėseninge-atkaita. Be to desimt sykų daugiau darbo turiu atlikti L.S.F. reikaluose. Pacioje pradžioje veikimo, kada visuomenė buvo suklaidinta mums priešingų elementų, daugiau laisčių aplaikydavau su įvairiais klausimais negu aukų. Panašūs laiška daugiau laiko ima atsakinėti, negu pačios aukos sutvarkyti. Ant kožno laiško informacijos reikale turėjau atsakinėti plačiau nurodant patį veikimo reikalą, kas viešai per spaudą nebuvo ir nėra skelbiama. Ir del tų priežasčių negalėjau rašyti į laikraščius ir agituoti už L.S.F. Tiesa, dabartiniu laiku sumažėjo darbo; bet ne vien delto, kad mažiau aukų įplaukia, o svarbiausia, kad pati L.S.F. valdybos tvarka galutinai nusistatė ir pati visuomenė su ja apsipazino, kas dabar jau bereikalinga su įvairiais mažmožiais kreipitės į finansų sekretorių linkui siuntimo aukų.

Apie visus L.S.F. valdybos narius nekalbėsiu, tegul patįs pasiaiškina. Turiu pasakyti, kad susinėsimų sekretorius ir išdininkas taipgi nemažiausia turėjo darbo.

"Laisvei" būtų geistina, kad mes užleistumėm vietą kitiem, kurie nori veikti, aš su džiaugsmu sutinku pavesi savo urėdą kitam, tegul apsilavinuoja tuo garbės darbu. Aš neapsiėmiau del garbės, bet apsiėmiau, kad mačiau reikalą.

Taigi, gerbiameji, barkit tuos, kas neveikia.

Vardan nukentėjusių, jų su T. L. Dundulis L.S.F. finansų rašt.

Už pagarsinimus nei redakcija, nei administracija neatsako. Skaitytojai patys turite save dabinoti ir jokiems daug žadančioms už mažą pinigų apgarsinimus netikėti ir pinigų negauti. Dažniausia tokie skelbimai esti tik pigi apgavystė ir iš negudrių žmonių pinigų viliojimas.

KORESPONDENCIJOS

SPRINGFIELD, ILL.

Draugijų konferencija.

Sausio 30 d. progresyviškos lietuviškos draugijos atlaikė 2-ąją savo konferenciją.

Konferencijoje dalyvavo 7-nios draugijos. LSS. 29 kuopa, Lietuvos Sunų, Lietuvių Progres. Kliubas, Lietuvių Vienybės draugystė, Lietuvių Ukėsų Kliubas, Teatrų draugija "Banga" ir Liet. Ukėsų drtė. Iš svarbesnių nutarimų yra šie: Pradėti agitaciją tarpe vietos lietuvių už pasistatymą nuosavos svetainės, 2 surengti prakalbas arba prelekcijas, 3) surengti pasilinksminimo vakarą bendromis draugysčių lėšomis naudai lietuvių knygyno; 4) atmesta senųjų viršininkų pranešimas, jogei jie meldė lietuviškas redakcijas siuntinėti knygynan laikraščius uždyką. Viršininkams patėmyta: išmaldų neprasinti, kad kas veltui laikraščius siuntinėtu, nes išleidimas laikraščio gana brangiai atsieina, todėl ir nepadoru už dyką reikalauti. LSS. 29 kp. užkvietė visas konferencijoje dalyvavusias draugijas dalyvauti apvaikščiame tarptautiškos viso pasaulio darbininkų šventės "Gegužinės".

Viršininkais draugysčių ir lietuvių Viešo Knygyno išrinkta: prezidentas K. Airišius, sekretorius — St. Rusaitis, kasierius — Alex. Misiukevičia. Literatūras komitetas: V. Černiauskas, P. Klembauskas ir M. Lekešienė. Literatūros komiteto uždutim yra: tēmyti kokios išleidžiama naujos knygos: susipažinti su jų turiniu ir katros tik naudingesnės — partraukti knygynan.

Turtų komit. V. Ratušinskas, J. Tačlauskas. Progresyviškos draugijos darbuojasi, kad ką naudingo nuveiktų. Na, o mus klerikalai ką veikia? Nugribo bažnytiniam sklepe suėję jomarkus kelia ir šoka sau ant cimentinių grindų. Prabašius irgi drauge sukinėjasi tarpe, ragindamas daugiaus biznio padaryti.

Springfieldietis.

MINERSVILLE, PA.

Maliausko misija.

Vasario 6 atsiuvo prakalbos, kurias suaukė kun. Dumčius atvažiavusiam kunigui Maliauskui.

Ar kas galėtų tikėti, kad daktarai teologijos laikosi "tikrųjų rusų" taktikos tarpe laisvos šalies gyventojų? Stebuklai, daktaras bažnyčios, atstovas Kazimierinės draugystės iš Kauno, atsis-tojes ant pagrindų, pirmutiniams savo žodžiais kurstė prie riaušių susirinkusią minia. Jam kaulu gerklę buvo: "žydi, socialistai, ir laisvamaniai." Da nežinodamas, kokios srovės žmonės susirinkę, rėkė visa gerklė: "Socialistai ir laisvamaniai išeikit, aš ne jums kalbėsiu, lietuviams katalikams!" pranešdamas, kad kuris nusisypso, tai tas ištiks baisus likimas, kad potam nesigailėtų.

Taip kalbėtojui sukaujant, tuli katalikai, ar tai dalyko nesupratę, ar po alkoholio itekmę, pradėjo nerimauti. Vienas jų garsiai atsiliepė. Kun. Maliauskas kad paleis gerklę: "Tai koks ciciilistas! tai koks laisvamanis!

Išmeskit jį lauk; išeikit visi ciciilistai ir laisvamaniai, aš ne jums kalbu, katalikams! Kad tokį ta kulka vokiečių didesės armotos pasiektų!" O nabagas nežino, kad savo nelaimingą avelę išbjauriojo. Bemetant tą žmogų lauk, net ir vieną moterį iš tikinčiųjų nemaloningai suvoliojo ant grindų.

Socialistai ir laisvamaniai, kurie buvo atėję pasiklausti, ką tas teologas pasakys, užsilakė kuoramiausia, nes laisvamaniai ir socialistai ir be jų mokymo moka dorai užsilakėti. Veltui gerklę draskyti ir pagiežą mesti ant ramiųjų žmonių.

Iš jojo kalbos mažai kas galėjo pasinaudoti, išskyrus tik tuos tamsius žmonelius, kurie neskaito jokių laikraščių; tokiems gal ir buvo naujiena išgirsti apie Europos karę, apie kurią jis paskui bandė kalbėti. Bet laisvamaniams ir socialistams tas viskas yra aiškiau žinoma, negu jis aiškino. Reikia pasakyti, kad ir p. Maliauskas savo akimis karės nėra matęs ir pasakoją tikrai savo išsivaizdinimą.

Bet kodėl nē puse lupų neprasitarė, kas tą karę surengė? Kodėl toms nelaimingoms moterėlėms, kurių sykiu žlūbiojo su teologu, nē puse lupų neišsitarė, ant ko puola atsakomybė už tą žmonių skerdynę? Kodėl nē puse lupų neprasitarė, kad kares gali prasalinti natš žmonės, tik reikia susipratimo daugiau? Šitam paaiškinimui mūs teologas žioilas, negali pats suprasti. Argi jūs, klausantieji, nē vienas nesupratot jo veidmainystės? Rauda sykiu su jumis, kad žmonės neturi kur pasidėti, neturi ko valgyti, badu miršta, reikia aukti, bet aukas rinko ne alkaniesms sušelpiti, tik juodašimtiškai "vilčiai" palaikyti dėl mulkinimo žmoneliu, net ir šiam baisiam momente! Nurodė, kad reikia tiek ir tiek tukstantų dolerių "Vilties" palaikymui.

J. Ramanauskas.

ATHOL, MASS.

Mūsų jagamasčiui nesiseka.

Mūsų dušių ganytojas prieš Kalėdas buvo išdalijęs žmonėms konvertus, kad įdėjęs juos dolerines ar penkines sugrąžintų jam, vienok, matyt, permažai tų konvertų sugrįžo, todėl nusprendė pats pereiti per stubas ir surinkti tuos dolerius. Turbut ir kaledojimu jis neužsiganėdino, kadangi apskelbė, kad visi, kurie neužsimokėjo į parapiją perėjtais metais, šiais metais iškalno tur užsimokėt 6 dolerius, kitaip į bažnyčią nebus įleidžiami. Bet ir tą įsakymą pildyt nevisi katalikai sutiko. Štai neseniai jis atėjo į namus vieno savo gero parapijono St. V., pas kurį gyvena tarp kitų ir K. S. Kunigužis tuojaus pradėd reikalaut, kad užmokėtų 6 dol., bet K. S. atsisako. Jagamastis daro nusileidimą ir pasitenkina 3 doleriais, bet K. S. atsisako mokėt ir tris dol. Užsipoa J. B—nā, kad ir tas nemokėjo, bet ir šis atsisako mokėt, atsakydamas, kad "jeigu paraduodi dievą, tai pardavinėk jį už tą pačią kainą visiems," o K. S. pastebi, kad verčiau už dyką eiti į pėklon, negu už dolerius dangun. Kunigužis, matydamas, kad čia žmonės iš jo šventenybės sau juokus daro, movė lauk iš stubos. Ir reikia pridurt, kad ne toj vienoj stuboj jis rado panašiu žmonių, kad drąsiai pavadino jį išnaudo-tojumi. Vargšas! Tie bedieviai visai jam biznį sugadins, kad ant galo reiks da eiti fabrikon ir ten gyvam pamatyti pragarą.

Vaikinas.

N. S. PITTSBURGH, PA.

Kunigo M. X. Mockaus prakalbos.

Sprendžiant iš laikraščiuose tilpstančių pranešimų, matome, kad laisva mintis mūsų visuomenėje gana smarkiai plėtojasi; kun. M. X. Mockaus prakalbų žmonės visur laukia ir visur jo prakalbos daro savo įspūdžius. Pittsburgho lietuviai netik aprukę dumais, bet daug labiau aprukę ir jų protas religiskais dumais, kuriuos taip greit, kaip paprastus suodžius nuo veido negalima nuplaut.

LSS., A.P.L.A., L.M.D. ir L.M.K.D. kuopos ir draugijos kartu surengė Pittsburghe ir jo apeliokėse visą eilę prakalbų. Kun. M. X. M. pasakė čia nuo sausio 18 d. 15 prakalbų, griudamas prietarus ir išaiškindamas žmonėms religiską nesamą, nes bei kunigijos melus. Nei vienoje jų visų prakalbų neatsirado žmogus, kuris būtų pasiryžęs prirodyti kunigui Mockui melą ir pasiimti skiriamą už taiti tukstantų dolerių. Tai mūsų vietinis kunigas Šimkus, kitaip negalėdamas šmeižti teisybės skelbė, per savo pamokslą bažnyčioje išvadino bepročių ir draudė savo pasekėjams eiti klausyt Mockaus prakalbų. Kitaip negalėdamas nuveikti ir sustabdyti teisybės supratimo plėtojimosi, susitarė su visos apeliokės kunigais ir pradėjo rengti ir jie savas prakalbas, kad labiau aprukintų žmonių protą, kurį šiek tiek buvo apvalęs teisybės žodžiais kun. Mockus. Tik reikia abejoti, kad ir ta priemonė tamsos palaikytų, jei geistinė sau tikslą atsiektų. Sunku sulaikyt gyvam žmogui protavimą, kuomet aplink matoma ir girdima protaujancius žmones.

Grįžtant prie kun. Mockaus prakalbų, reikia pripažinti jas labai mūsų visuomenės naudingomis. Laisva, šviesi mintis visur ima viršyti ant tamsos ir fanatizmo. Atsiranda tarp susirinkusių ir kvailių, kurie bando suardyti prakalbas, pykdami, kam kalbėtojas varo iš pasaulio lauk vėlnius, kad nebutų kam tamsiųjų ir nuodėmingų katalikų dušies paimti, bet tokių prietarų apgynėjai tuomi pačiu tik prirodo savo kvailumą, kas nedaro jiems mažiausios garbės. Mockus visur žmonėms liepia pritūlėti prie LSS. ir kitų darbininkščių apšvietos organizacijų, steigti knygynus ir lavinti savo protą. Nes kasgi kitas, jeigu ne apšvietimas ir susipratimas paliuosuos žmones iš po išnaudo-tojų jungo? Kunigui Mockui pridera nuo lietuvių visuomenės gili ir sirdinga pagarba už jo praklinų darbą.

Dvasia šventa.

MONTELLO, MASS.

Pirmynėiga ir kova prieš ją.

Vasario 5 LSS. 17 kp. statė scenoje "Jezuito Sąžinė", 5-kių aktų tragediją. Ją lošė So. Bostono LSS. 60 kuopos aktoriai. Veikalas labai aiškiai atvaizdina, kaip Rusijos carizmo reakcija su pagalba kunigijos nusmaugė pakilusią liuosybę ir krauju užgesino revoliuciją. Šis veiklas pilnas baisenybių, publikoj paliko gily išpuđi. Lošimė dalyvavo 22 ypato, aktoriai visi savo užduotis atliko puikiai. J. B. Smelstorius trumpai kalbėjo, nurodydamas teatrų vertybę. Žmonių buvo daug ir visi tapo užgaudinti. Vardan susirinkusiųjų aktoriūm tūri sirdingą aciu.

Vas. 6 d. kun. Urbanavičius iš sakyklos koliojo pir-

meiviškus kalbėtojus ir laikraščius šiaip: "Jie pakvaišę, bepročiai, laikraščiai purvini, neskaitykit" ir t.t., girdi jų vardą neminėsiu, jų žinot, kurie bedieviškiekriksčioniškai... Taip Chicagos "Katalikas" vadina Kemešio "Darbininką" ir "Draugą" nekriksčioniškai, o tik politiskais, bizniškai.

KENOSHA, WIS.

Visuomeniško darbavimos krislai.

Grudžio 25 d. T.M.D. 119 kuopos rupeščių Columbia svetainėje buvo parengta vaikams "eglaitė." Prie to buvo balius suaugusiems. Balius buvo be svaiginančių gėrimų.

Grudžio 26 d. tos pačios kuopos rupeščių buvo surengtos prakalbos. Kalbėjo T.M.D. prezidentas Dr. A. Zymontas iš Chicagos. Malonų įspūdį padarė ir publiką savo prakalba, kurioje trumpai apipiešė visas mūsų visuomenės sroves, pradedant nuo SLA. ir baigiant skiriamą už taiti tukstantų dolerių. Tai mūsų vietinis kunigas Šimkus, kitaip negalėdamas šmeižti teisybės skelbė, per savo pamokslą bažnyčioje išvadino bepročių ir draudė savo pasekėjams eiti klausyt Mockaus prakalbų. Kitaip negalėdamas nuveikti ir sustabdyti teisybės supratimo plėtojimosi, susitarė su visos apeliokės kunigais ir pradėjo rengti ir jie savas prakalbas, kad labiau aprukintų žmonių protą, kurį šiek tiek buvo apvalęs teisybės žodžiais kun. Mockus. Tik reikia abejoti, kad ir ta priemonė tamsos palaikytų, jei geistinė sau tikslą atsiektų. Sunku sulaikyt gyvam žmogui protavimą, kuomet aplink matoma ir girdima protaujancius žmones.

I draugiją įsirašė 21 naujų narių. Sausio 1 d. SLA. 212 kuopa statė scenoje "Meilus svetyr ir Brolžudys." Veikalas verstas iš gudu kalbos; geistina butų, kad tas veiklas išėitų spausdintas, dabar da rankraštyje. Su- lošta gerai. Publikos prisirinko pilna svetainė ir matomas buvo užsiganėdinimas. Taipgi buvo deklamacija ir sudainuota solo pora dainelių. Vakaras kuopai atnešė gražaus pelno.

Sausio 8 d. vietos draugijų suvienytomis spēkomis surengtas antras vakaras. Scenoj statė tą patį veikla. Koncertą išpildė artistai iš Chicagos ir vietiniai. Žmonių šiuo kartu susirinko ne daug. Vakaro pelnas buvo skiriamas sušelpimui nukentėjusių nuo karės lietuvių, taigi liudna, kad tokius svarbius reikalus mūsų žmonės nemato reikalo paremti. Įplaukė \$122.50. Išlaidų buvo \$88.00, pelno liko \$34.50. Aukų nukentėjusiems šelpiti banke buvo \$285.16, pridėjus dabartinį pelną pasidaro \$316.66.

Beje, pas mus atsirado burtininkė. Mūsų žmonės traukia pas ją lyg į atpuskus. Matomai prietarų dabilnos galvos.

Suv. Dr-jų sekr.

Kaz. Brazevičius.

BRADDOCK, PA.

Lietuviai darbininkai atbunda.

Šioj lietuvių kolonijoje randasi nemažas lietuvių burys, tik ikišiol nedaug ką veikė. Pastaruoju laiku pradeda busti ir bruzdėti.

Sausio 30 d. įvyko čia susirinkimas, kad atgaivint mirusią LSS. 93 kuopą. Nutarta 13 d. vasario suaukti formaliską susirinkimą ir išrinkti valdybą, kad vėl stojus į viso pasaulio proletarijato eiles. Šitokius gražius darbininkų norus ir pasiryžimus reikia pasveikinti. Te gyvuoją susipratimas!

Taipgi 30 d. sausio šv. Petro ir Povilo dr-tės surengė klerikaliską prakalbą. Kalbėtojumi buvo kun. Maliauskas. Kartu su juo atvažiavo ir kun. Čiapanionis iš Homestead'o, atsigabendami keliatą jaunųjų meringaičių iš vyčių rotos deklamacijoms atlikti. Kun. Maliausko prakalba nepadarė jokio gilesnio įspūdžio; kalba labai neaiški, o kurie laikraščius skaito, tiems visai ji buvo bereikalinga, nes nieko įdomaus iš tos kalbos

neišgirdo. Agitavo, kad žmonės aukautų į Lietuvos Fondą, bet nepasakė, kad iš to fondo bus šelpiami nuo karės nukentėjusieji žmonės; jis reikalavo aukų laikraščiu "Viltis." Surinko \$9.38.

Taip ir prakalbos užsibaigė. Beržo lapas.

Polemika ir kritika.

Jau visās pusmetis prasilko kaip vietos lietuvis, ištikimas bažnyčios remėjas G. Jurgelevičius, nušovė savo žmoną už nerėmimą prietarų ir žmonių temdinimo įstaigos. Nors vietos lietuviams visa tai gerai yra žinoma, nors visiems, kas tik teismo rume buvo laike kaltininko bylos nagrinėjimo taip aiškiai buvo atskleistos priežastys Jurgelevičiaus žmogžudystės, jog reikia buti paskutiniu latru ir begėdiškiausiu melagium, kad kalbėti, jog nuteistasis prieš niekšiškos piktadarystės nebuvo privestas religiško fanatizmo. Tečiaus visgi atsiranda ir tarpe mūsų žmonių ir net laikraščių, kurie nesigėdija bjauriausios melagystės ir skelbia, kad prasižengėlis yra laisvamanis, ar, anot jų, socialistas, pas juos ciciliku vadinas. Jeigu ciciликas Lietuvoje likosi praminti chuliganai, tai Jurgelevičiui ir tiems, kurie jį ciciliku vadina, tas vardas pilnai priklauso, bet kad tasai piktadaris butų laisvamanis, tai jo paties maldos ir išpažinčių kalėjime priparodo, jog jis neišsigydė iš fanatizmo ir pamatęs pasibaisėtinas jo pasekmes.

Paskatinti prie žemiausio melo "Kataliko" ir Kemešio "Darbininko" jezuitišku besąžiniškumu ir vietos lietuvių katalikai eina tų dviejų laikraštųpalaikų nurodomais keliais, rašo į tuos laikraščius visoniškiškiausius melus, kokių gėditųsi paskutinis doriškas supuvelis, gatvinis latras, o tie laikraščiai skelbia tuos katalikiškos doros ir jezuitiškos sąžinės perlus. Tarpe tokių minėtų laikraštųpalaikų korespondentų atsizymi bene didžiausiu savo begėdiškumu J. Bėža. Tas tai tamsos angynėjas kemešiniame "Darbininke" rašo, kad Jurgelevičius buvo paprastas ciciликas, kas pas juos suprantamatama socialistas, ir kada katalikai eidavo bažnyčion jis ant gatvės kampo džiak šokdavo, arba kur-nors rudį traukdavo. Jisai Jurgelevičių matomai geriau pažinojo kaip savo plauko žmogų, nes socialistai nē žinot ant kampų nešoka, nē praeinančių žmonių neužkabinėja, nei girtuokliauja kaip daro chuliganai, o chuliganais gali buti tik tamsunas, gi tamsunų tarpe socialistų nerasi. Tamsunas negali protauti, kad suprasti reikalingumą darbininkiškos organizacijos. Taigi ir Jurgelevičius nebuvo susipratusių žmogumi, jeigu, anot Bėžos, džiakus šoko.

Apie patį tą nupuolėlį nemalonu yra kalbėti; jį įstatymai nubaudė ir turi atmėtavot už savo tamsumą. Bet čia aš noriu tik parodyti tą besąžiniškumą ir katalikišką dorą "Kataliko," "Darbininko" ir jų korespondentų, kaip jie savo nelaimingą žmogų niekšiškaimeizija ir purvina, kada jis nuteistas. Kur jų artimo mailė? Jie taip purvina žmogų, kuris ir po šiai dienai ištikimu katalikystei pasilieka, kuris lygiai kaip ir jie kasdien meldžiasi "atleisk mums kaltes mūsų," o

bet taip begėdiškai ir latriškai jį šmeizia jo broliai katalikai! Taip purvina jo vardą tie kunigai, kurie padarė jį protišku nusulėliu ir auka religiško fanatizmo.

J. B., kaip prirodymą Jurgelevičiaus "bedieviškumo," stato, kad tasai prigulėjo prie D. L. K. Keistučio dr-tės. Jeigu prigulėjimas prie tos dr-tės padaro žmogų "bedieviu," tai ir pats J. Bėža, kaip tos dr-tės narys, ar tik neliks panašiu į Jurgelevičių bedievių? Ar ta dr-ja auklėja kriminalistus, tai pats J. Bėža, manau, turės tos dr-jos susirinkime prirodyti.

Manau, kad pakaks, kad skaitytojas galėtų padaryti sau išvedimą apie katalikišką dorą ir jezuitišką sąžinę. Lukšių Juozas.

Kas mums rašoma.

Fitchburg, Mass.— Vasario 6 d. atsiuvo čia LSS. 134 kuopos surengtas draugišvakarėlis. Susirinko gana gražaus jaunimo ir senesnių žmonių, kurie linksmai ir padoriai praleido liuosą valandą. Po vakarienei buvo vokališkas ir muzikos koncertėlis. Dainavo p-lės P. ir Milė Tropiutė, taipgi panelė G. M. Jablonskiutė. Skambino pianu p-lė Ruta Bernociutė. Deklamavo R. Žemaičiukė. J. Samulėnas ir V. Visockis sulošė dialogą — vienu žodžiu vakarėlis buvo malonus ir įspūdingas.

Aukų išliuosavimui iš kalėjimo Nashuės streikių vadovų suaukauta keliatą dolerių.

Už Skrajojančios krasos laiškelius gavo dovanas P. Tropiutė, G. M. Jablonskiutė ir M. Jablonskiutė. Bedievis.

De Pue, Ill.— Lietuvių čia randasi 11 šeimynų ir dusek tiek pavienių, bet visuomeniško darbo tarp jų da nesi-mato. Dirbtuvių čia yra tik viena Mineral Point ZincCo. Darbininkai dirba po 12 valandų; gauna nuo \$1.75 iki 3 dol. į dieną algos. Pragyvenimas brangus.

Sausio 29 d. toj dirbtuvėje žuvo Jurgis Čepulis, 32 metų amžiaus vyras. Velionis tą dieną jausdamasis nesveiku prašė užveizdos, kad jį atleistų, bet šis neatleido ir nelaimingas bijodamasis, kad nepaklausius boso gali netekti darbo, dirbo iki krito negyvas.

Paėjo iš Vyželių kaimo, Salakų valsčiaus, Kauno gubernijos. Palaidotas vasario 1 d. Spring Valley lietuvių kapinėse.

Giminės lai kreipiasi pas Joną Smilį, Box 223, De Pue, Ill. J. Smilis.

Burlington, N. J.— Čia lietuvių randasi 30 šeimynų ir keliatas tuzinų pavienių, bet susipratimas visgi negali pakilti. Buvo atgijusi L. S. S. 113 kp., bet daugiau susipratusiems nariams išvažinėjus ir kuopa vėl užmigo. Susitvėrė SLA. 225 kuopa, bet ir ta jau miršta. Laikraščių ateina "Kova," "Kelievis," "Laisvė" ir "Tėvy-nė."

Darbai pastaruoju laiku eina gana prastai.

Kadugėlis.

Minersville, Pa.— Vietos socialistų kuopa buvo parengus 23 sausio prakalbas kruvinovo nedėdienio paminėjimui. Drg. Pruseika aiškino, kaip tas kruvinas nedėdienis atsitiko ir kaip prasidėjo Rusijoj revoliucija. Du bažnytinii vyrūku norėjo kelti per prakalbas triukšmą. Aukų surinkta \$13.20. J. Ramanauskas.

"Keleivio" Skaitytojus.

Gerbiameji:— kurių prenumerata pasibaigė malonė-kite atnaujinti, nes sulyg krasos taisyklių priversti busim sulaikyti. Taipgi meldžiame ir savo draugus pakalbinti užsirašyti "Keleivį" kaipo tikrai darbininkšką laikraštį, kuris prie kiekvienos progos šventai gina darbininkų reikalus.

Mainydamai adresą butinai turit priduoti SENAJI ir NAUJAJI adresus. To nepadarius, permainty adreso negalima. Mainant adresą užtenka parašyt atvirutę, nes tas pigiau ir parankiau.

Daugelis skaitytojų mainydamai adresą arba klausdami ko-nors, parašė laišką neužklia-juoja ir priliplina tik už 1c. markę. Persergime visus, kad tokių laiškų niekadoms nesistų, nes Amerikoj ar lais-kas užlyptas ar neužlyptas, turi but pridėta markė už 2c. kitaip tą laišką numeta arba reikia už jį primokėt adresa-tui.

"Kel." Administracija.

Minersville, Pa.— Sausio 29 d. juodosios armijos padaužos sumušė gerai apie-linkėje žinomą rubsiuvį Joną Spudį. Spudžiui pabai-gus darbą, uždarius dirbtu-vę ir einant namo, siauroj gatvelėj jį užpuolė du padaužos su pagalbiais ir per-skėlė galvą ir išmušė ranką, norėdami apkraustyti kiše-nius. Spudžiui šaukiant pagal-bos ir pagalbos greit pribuvus mušeikos likosi su-imti. Pastatyti po paranka mušeikos iki teismui paleis-ti iš kalėjimo. Pasirodo, kad tai pasekmės knygelės "Imk ir mušk" (skaityk); Spudis yra laisvamanis, gi mušeikos vycių armijos na-riai, kurie prasikazyravę su-manė pasipiginaut, žudyda-mi laisvamanius.

Senas Singelis.

Seattle, Wash.— Pabaigoje sausio mėn. čia prisnigo per dvi dieni 3 pėdas sniego. Vasario 2 d. St. James Cath-olic Cathedral bažnyčios stogas nuo sniego sunkumo įgriuvo į vidų. Nuostolio padarė apie 75 tukstantus dolerių.

Šiais metais čia uždarė saliuus, bet žmonės sau svaigalus parsigabena iš kitur ir geria. Perkant gėrimus reikia gauti miesto val-džios leidimas. Mokėt rei-kia 25c. Nuo 1 d. sausio to-kių leidimų policija išdavė virš 2 tukstančių. Šiaip va-karų liuosą laiką žmonės daugiausiai praleidžia bi-liarduose. Dievai žino, ko tie darbininkai laukia.

Senas Gnuosnelis.

Muskegan, Mich.— Darbininkai jausdami nepanešamą skriaudą pastaruoju laiku pradėda gyvai bruzdėti. Lietuvių randasi tik apie 10 šeimynų ir 50 pavienių, tačiau susipratimas auga. Pasidarbavus M. Puniui ir A. Avizai susitvėrė socialistų kuopa iš 15 narių. Tegyvuoją! M. P.

Klaidų atitaisymai.

Pereitam "Keleivio" numeryje tilpo iš Gardnerio Onytės korespondencija, kur buvo pasakyta, kad 30 d. sausio kun. Delianis laikė tenai socialistų svetainėj misijas. Dabar gi kun. Delianis prašo mus tą klaidą atitaisyti. Jis tą dieną nē Gardneryje nebuves. Red.

"Kel." No. 3 korespon-dencijoje iš Hilvest, turi buti susitvėrė 2 kp. SLA., o ne S. L. Canadoje. Taipgi vie-tos vardas turi buti ne Hill-vest, bet Hillcrest.

Vienas iš kuopos.

"Kel." No. 5 žinutėje iš Benld, Ill., apie mirtį Bog-danckienės yra įsiskverbu-si klaida. Mirė ne Bogda-navičienė, bet Bogdanckie-nė. Benldo senukas.

Pasikalbējimas Maikio su Tēvu

AMERIKOS STUDENTU "KVAILYBĒS."

"Kel." No. 5 daroma pastaiba is "Christian Science Monitor," kur nurodoma, kaip tamsiu esama Amerikos studentu.

Lai bus man leista padaryti kelias pastabas, nes visuomenėj jau senai auklėjasi pusėtinai klaidingos nuomonės apie Amerikos studentus. Tas pažemina studentiją, mokyklas ir išrodo, jog mokslas tik sugadina žmogų arba kad mokyklos neduoda tikros apšvietos. Budamas per keliatą metų studentu vienoj iš amerikoniškų mokyklų, kuri panesį daugelį kitų, ir turėdamas pažintį su kitomis mokyklomis, aš tikiuosi, jog daug neklysiu savo pastabose.

Pirmausiu turį pastabę, kad "Kel." tilpusioji pastaiba yra semta iš tokio laikraščio, kuris tikrojo mokslo nepripažįsta. Christian Science agitatoriai viską daro įtikėjimu; jie, daleiskime, mediciną visai atmeta ir gydo ligonius įtikėjimu; jei apsirgai, tikėk, jog esi sveikas, jog pasveiksi — ir ištikro pasveiksi. Jei nusilaužiama koja, tikėk, jog ji pasitaisy, suaugęs — ir taip atsitiks. Yra tai nemažesni tamsūs fanatikai, prieš kuriuos mokyklos, mokyti žmonės ir jų draugijos kovoją. Nestebėtina, kad tokiu Christian Science laikraščiai dergia svietiskas mokyklas ir nurodinėja, buk jų mokiniai negauna mokslo ir yra tamsūs. Gal kada nors plačiau pakalbėsime, kas per paukščiai yra tie Christian Science žmonės.

Antras dalykas, lietuviams yra reikalinga išgirsti, kad Amerikos universitetai yra sutvarkyti kitaip negu Europos. Netoli prieš jų yra ir high schools kursas ir taip vadinamas college kursas, kur mokina-

ma panašius dalykus, kaip Rusijos gimnazijose. Prie tokių, kaip Valparaiso universitetas, yra net ir pradinė mokykla, kur net angliškų kalbos ir nieko kito nemokantis priimami yra. Jeigu, daleiskime, Valparaiso pradinės mokyklos mokiniams užduot tokius klausimus, kaip vadinasi Anglijos premjeras, kas yra Bethmann-Hollweg ir panašiai, vargiai bent kas atsakytų. Jei tokie klausimai būtų užduoti ir Rusijos gimnazistams arba ir kitų šalių vidurinių mokyklų mokiniams, vargiai ir jie atsakytų. Europos mokiniai neperdaug žino apie smulkmenas Amerikos geografijos, taip ir amerikiečiai neperdaug ga-

paimti jų žmogus negali. O paklausk, kas tuos daiktus padarė? Tas pats darbininkas, kuris dabar badauja. Matai, tėve, kame dabartinės tvarkos negerumas. O taip yra dėlto, kad darbo įrankiai priguli ne visuomenė. Todėl socialistas reikalauja šitokios tvarkos panaikinimo, o įvedimo tokios, kad fabrikai, geležinkeliai, kasyklos, žemė ir kitokie dalykai prigulėtų visuomenė. Tuomet niekas žmonių neišnaudotų, ką jie pasidarytų, tas jiems ir prigulėtų. Jeigu per daug daktų pridirbtų, tai galima darbus sustabdyti ir turėti puikią vakaciją. Badaut tuomet nereikėtų, nes pakol yra ištekliaus, žmonės gali viskuo naudotis, nes viskas jų. Matai, koks skirtumas tarp socializmo ir dabartinės tvarkos.

— Jes, vaike, kaip tu kalbi, tai socializmas nebologas daiktas.

li atsiminti apie kitų šalių smulkiają geografiją, o ypač politiką ir ypatų vardus. Iš patyrimo aš žinau, kad Amerikoje publika mokyklas užbaigusieji vaikai geografiją žino veik nepaprastai už Rusijos gimnazijos auklėtinius. Prie visko to, reikia nesusimaišyti "studentų" su studentais, nes "studentais" vadinasi ir tie, kurie tik mokinasi prie universitetų ir rengiasi tapti studentais kada nors toje žodžio prasmėje, kaip mes žinome juos Europoje. Studentais čia gali vadintis net tie, kurie tik už 4 ar kiek metų tegalės įstoti į medicinos, advokatus, inžinierijos ar kitas mokyklas. Juk Valparaiso studentais vadinasi ir tie, kurie spėlyt da mokinasi. Aš čia nežeidžiu geros Valparaiso mokyklos, bet mat joje yra visokių skyrių ir visų skyrių mokiniai vadina save studentais. Pasakyt, kad Amerikos universitetai stovi labai žemai, nes kiti juose da rašyti mokinasi, reikėtų nežinot, kaip jie yra surędyti. Tuli jų neturi tų žemųjų skyrių, todėl jų studentai jau nedarys tokių klaidų, kaip "Christian Science Monitor" nurodo, vienok ir tai reikalauj, kad kokių ten kanclerių ir premjerų vardai būtų žinomi — tai būtų tik kimšimas į smegenis nereikalingo šlamšto, kada yra svarbesnių dalykų moksle.

Mokyklų palyginimas.
Aš gerai žinau Rusijos gimnazistus ir studentus ir šiek-tiek žinau apie Vokietijos studentus, todėl galiu padaryti kokį nors palyginimą. Su tokiais protiška žvaliais studentais Europoje neprisidėdavo susitikti, kokius čia neretai matau. Rusijoje žydai skaitosi gabiausiais studentais, bet Amerikoje, kur žydų gana jau yra, amerikoniai juos pralenkia savo gabumu. Yra žmonių su tokią aštria atmintim ir tiek surišta mokančių protaut, kad reikia stebėtis. Žinoma, tokių nedidelis skaitlis, vienok jie parodo tokį žinojimą, atmintį ir gabumą, kad, tikrinu, Europos gerieji studentai vargiai susilygin-tų su jais. Europiečiai pilni formalistikumų, lėšeni ir nedrąsus. Amerikos studentai gyvi, greitai, sumanūs ir praktiški. Paimkite Rusijoje mediciną, ir čia iš kelių dešimčių išpaustyty lavonų prieš ką yra skaitoma ligos istorija ir mirties priežastis, aš da nemačiau, kad nors viena sykį liga būtų buvusi neatspėta. Rusijoje žmonės dreba prieš operaciją, nes labai daug nuo jų miršta arba lieka sugadinti. Amerikoje daromos stebėtinai kėblos operacijos su gerais pasisekimais. Pažinčiau Rusijoje keliatą daktarų ir studentų. Mačiau, kaip ten daktarai spėja ligas ir gydo — ir niekad aš nesutikčiau pripažinti, kad jie yra tokie gabūs, kaip amerikiečiai. Žinoma, čia yra mokslo nebaigusieji, diplomus nusipirkusieji. Apie juos aš nekalbu.

Su inžinerija aš neapsipazinęs, bet matant stebėtinąs budavones ir mašinerijas, į kalnus lindimą, geležinkelių pravedimą ir kitką, reikia pripažinti, kad Europos inžinieriai negali susilyginti.

Tiesa, Rusijos studentijos dalis kai kada užsinteresuoją politika ir veikia su liaudim. Bet reikia atmint, kad ten kitokia tvarka, kad ten nėra tos politiškos laisvės kaip čia. Tikrinu, kad jei Ru-

sijos įvest tokią pat tvarką, kaip čia, nedaug studentų beveiktų su liaudimi; išnyktų iš jų rvoliucijoniškumas ir atsirastų "base ball" ar kitokis užsiėmimas. Juk net ir tokiose aplinkybėse jau budama ir tai tik dalelė Rusijos studentijos dalyvauja žmonių judėjime, kita dalis leidžia laiką sportavime, vyno gėrime ir su merginomis. Atsimenu, kad ir lietuviai studentai daugiau po parapijas ant "atpuskų" važinėjaši ir savo uniformą rodo, negu užsiima mokslu. Ten kitas studentas 10 ar daugiau metų sportauja, kol pabaigia mokyklą, nes nėra kada mokintis. Amerikos studentai lai ir turi pašalines išėigas, vienok mokinasi prisipyrę ir turi lankyt mokyklą. Daugelis jų ir dirbt turi vakarais ir vakacijų laike.

Apie Vokietijos augstasias mokyklas patįs vokiečiai sako, kad studentas pirmą gauna šilkinę kepurę ir lazda, paskui įvalias alkoholio ir syphilį — tuomet jis esąs užganėdintas ir pradeda mokintis. Veik visi Vokietijos studentai yra sportai. Girtuokliavimas, leidimas laiko su parsiuduodamiomis merginomis pas juos labai madoj. Ten studentai politiška judėjime irgi nedalyvauja daugiau, kaip amerikiečiai. Ten jie stovi da toliau nuo darbininkų reikalų supratimo, negu čionykščiai.

Galėčiau daug palyginiųmų privesti, kurie parodo, kad Amerikos studentai augščiau stovi praktiškojo mokslo dalykuose ir yra nemažiau kultūriški už savo draugus europiečius, bet užteks.

Sportavimas.

Amerikoje tokie dalykai kaip "foot ball", "base ball" ir kiti, skaitosi sportu. Aš pats darydavau iš to juokus, kol arčiau susipažinau su reikalu. Nėra abejonės, kartais tokiame sporte yra perdėjimo, kvailo entuziazmo, bet jo užtenka ir visoje lenktynėse bile kokioj šalyje. Tečiau kur kas yra naudingiau ir protingiau išieiti ir žaisti "base ball", negu leisti laiką karčiamose ir paleistuvystės namuose, kaip daugelis turtingų Europos studentų daro. Reikia neužmiršt, kad studentas sėdi daug valandų mokykloj, kad kunas negauna išsimankštinti, prigerti gana oksigeno. Tokie žaidimai, kaip "baseball", "foot ball" ir kiti, atliekami ant tyro oro, reikia bėgiot, reikia višaip lankstyti ir tuo pačiu laiku eina klausimas, kad išlošt, todėl yra užsidegimas, interesas ir tas da labiau veikia ant kuno, ima daug oksigeno. Visko to pasekmė yra sveikata, išėmus kelis nelaimingus atsitikimus, kurie bile kur gali atsitikti. Sporte eina lenktynės, visi žingeidauja, kas įveiks ir tas stimuliuoja prie užsiėmimo tokiu sportu. Jei to nebūtų, išnyktų noras juo užsiimti, o jis studentams reikalingas. Jei ne tokia, tai kitokia gimnastika jie turi užsiimti.

Studentų trukšmas ir kitkas

Kas metas visose didesnėse augštesnėse Amerikos mokyklose yra taip vadinamas naujokų priėmimas, kada eina imtynės tarp pernykščių naujokų ir šiumetinių. Žinoma, tai nėra protinga, nes kai kada atsitinka susižeidimų, o kartais net ir užmušimų. Tai tulų ypatų kaltė, bet tokie pat dalykai daromi ir Europos universitetuose. (? Red.) Kuomi gi tuomet geresni europiečiai?

Vienas dalykas, kad šitom imtynėm, kurios buna viėšos, mokyklos pasigarsina.

Kitas dalykas—tai studento gyvenimo nuotikis-istorija, kuri stovės jo galvoj ir riš jį su Pkiais, kada jis atsimis, kas buvo daroma. Kiekvienam smagu atsiminti studentijos laikai, kada juose buvo koki nors nuotikiai. Todėl studentai daro tuos triukšmus, rengia banketus, šokius ar ką kitą. Žinote, kad mokintis ir mokintis, laikyt įtemptą protą ir laikyt, but ir but tame pačiame monotoniškume galų galė nusibosta. Menkniekiu negali pasiliuosuot nuo įtempto protavimo, negali duot smagenims pasilsėt, todėl laiks nuo laiko studentai padaro kokį nors triukšmą, kokį parengimą, kuris laikytų jų protą liuosu nors trumpam laikui. Kartais tie triukšmai pereina rubėžius, bet paprastai jie eina normališka.

Užteks ir tų kelių pastabų. Mažu nors kiek bus aišku, jog Amerikos studentija nėra tokia jau prasta, kaip daugelis ateivių išivaizdina. A. Montvidas.

Užnuodijo 100 kunigų puotoje.

Naujas Chicagos arcivyskupas Mundelein surengė didelę puotą, kurioje dalyvavo apie 200 kunigų ir šiaip visokių ponų. Darbo žmonių, suprantama, tenai neįleido nė vieno. Ir štai prasidejus puotai kyla baisus triukšmas. Apie 100 kunigų pradeda raityties ir stėnėti. "Nuodai, nuodai!" pasigirsta balsai. Ir pasirodo, kad ištikrųjų jie užsienuodijo.

Tuo tarpu iš virtuvės prapuola lyg kamparas virėjo pagalbininkas, tulas Cranes. Tuojaus visa bėda suversta ant jo. Pradėta jo įieškoti, bet veltui.

Ačiu greitai pagalbai užnuodytus kunigus ir kitus pasisekė išgelbėt, nemirė nė vienas. Pradėjus tyrinėti valgius, pasirodė, kad į sriubą įpilta gera doza arseniko. Pabėgusio virėjo kambaryje policija padarė kratą ir sako radusi anarchistiškos literatūros (gal ir meluoja). Todėl tuojaus paskelbta, kad jisai buvo anarchistas, o So. Bostono Kemešio laikraštis jau "aiškina" savo skaitytojams, kad jis buvęs ir "prie socializmo palinkęs." Iš to matyti, kad taip rašantis nesu-pranta, ką reiškia anarchistas ir ką socialistas. Vienas nuo kito stovi taip toli, kaip dangus nuo žemės. Socialistų partija yra vieša politikos partija ir ją visi žino. Tuo tarpu apie anarchistų partiją niekas nežino.

Anglų laikraščiai dabar praneša, kad Chicagos detektivi susekė 15 anarchistų ir manoma, kad visi jie prigulėje prie šito suokalbjo. Beveik visi jie italai, popiežiaus tautiečiai. Detektivas Riccio, kuris padėjo policijai išversti iš italų kalbos tų anarchistų laiškus, tvirtina, kad jų organizacijos centras yra Ryme, ten pat, kur gyvena popiežius.

Kol kas da nė vieno jų nesuėmė. Gal but, kad to visai ir nėra, ką policija su detektiviais sau įsivaizdina.

Tečiau kapitalistų spauda jau bubiņa, kad susekta baisus anarchistų suokalbį išžudyt visus kunigus (o Je-zau!) ir išnaikinti viso pasaulio bažnyčias.

Kvailumas ir melagystė neturi nė gėdos, nė rubėžių.

GAISRAS KASYKLOJ.

Butte, Mont.—Anaconda vario kasykloj kilo gaisras ir užtvėrė darbininkams išėjimą. Manoma, kad 22 vyrai jau uždusę.

IS AMERIKOS.

Ko darbininkai reikalauja.

New York.—Vasario 13 d. John Mitchell, buvusias angliakasių unijos vadovas, o dabar valstijinės industrialės komisijos pirmininkas, kalbėdamas viešame susirinkime atvaizdino darbininkų reikalavimo programą, kame svarbiausiais reikalavimais yra šie:

"Minimum algos turi užtekti vyruir ir moteriškei at-sakančiam paprastam Amerikoje gyvenimui, vaikų išauginimui (išmokinimui), aprūpinimui senatvės ir ligos."

"Aštuonių valandų darbo dienos, kad turėjus laiko ir progą kultivuoti savo gyvenimą, skaitymui, muzikos pasilavinimui ir šiaip pasilinksminimams."

"Istatymiško uždraudimo samdyti darban nesubrendusių vaikų, kas naikina juos kuniškai ir dvasiškai."

"Ivedimo įstatymų, apsaugančių darbininkų gyvastį ir sveikatą dirbant pavojingus darbus; atlyginimo už sužeidimus laike darbo."

"Užvedimo darbavietėse sanitariškų įtaisymų pagal šių dienų patyrimą ir išgalę."

"Saugojimo konstitucijos užtikrintų teisių, kad kiekvienas būtų teisingai teisiamas renkamu teisėju (jury); kad nebūtų varžoma laisvė spaudos ir žodžio."

Ar tie darbininkų reikalavimai nėra tiesotais reikalavimais? Ar jie reiškia ką nors baisaus civilizacijai ir žmoniškumui? O bet kapitalistų valdžia už tų reikalavimų statymą darbininkus kriminalistais vadina, kalina ir reikalaujamos durtuvais ir kulipkomis atmeta šalin.

200,000 AMERIKOS VOKIEČIŲ UŽPULSIĄ KANADĄ.

Sakoma, jog iš užsitikėtinų šaltinių Kanados valdžia patyrusi, kad 200,000 ginkluotų vokiečių rengiasi užpulti Kanadą nuo Amerikos sausžemio. Ant laišku ir telegramų uždėta aštri cenzura ir į Amerikos pasienį iš St. Catherine pasiūsta penkis šimtus kariumenės su dviem kanuolėmis. Armija taipgi daboja geležinkelius ir tiltus jungiančius Kanadą su Suvienijomis Amerikos Valstijomis. Kariumenė miega apsiginklavusi ir kiekvienoj valandoj pasirengusi stoti mušin. Sakoma, vokiečiai traukia Kanadon iš Buffalo.

Matyt, baimė tur dideles akis, baidosi savo šėšėlių. Kągi Amerikos vokiečiai galėtų Kanadon įsiveržę daryti? Kaip ilgai jie galėtų kovoti? Kas jiems pristatys maisto, ginklų?

KUNIGAS APSKUNDĖ BAŽNYČIAJ.

Bostono "Evening Transcript" rašo, kad Rymo katalikų kunigas T. Mady apskundė Fall. River, Mass., lenkų šventos traicės bažnyčią, kuri nenorėjusi jam užmokėti už jo patarnavimus. Teismas nusprendė, kad bažnyčia turi užmokėti kunigui \$1,385. O žmonės da tiki, kad kunigai biznio iš bažnyčios nedaro.

REZIGNAVO KARŠ MINISTEIS.

Pereitų sąvaitę rezignavo Suvienytų Valstijų karš ministeris Garrisonas ir jo pagalbininkas Breckinridge. Rezignavimo priežastis buvo tame, kad prezidentas Wilsonas nesutiko su Garrisono ginklavimosi planais.

— Sustok, Maikie! Noriu paklausti tavęs vieno daikto.

— Gerai, tėve, jeigu tik tavo klausimas ne kvailas, tau duosiu gerą atsakymą.

— O ką tu žinai, kad tu galėsi duot man gerą atsakymą? Galbut aš paklausiu tavęs tokio daikto, kad tu nežinosi nei ką atsakyt!

— Jei ko nežinočiau, galiu iš knygos dasižinot.

— Iš knygų, vaike, tai ir durnas gali atsakyt; ale tu man atsakyk iš galvos, ot, tai busi vyras!

— Na, tai kogi tu norėjai mane klausyti?

— Pasakyk man, vaike, ką jūs darysite socializmo laikuose su tokiais žmonėmis, kurie nenorės dirbti?

— Tai jau senas, senas klausimas, tėve. Šituo klausimu labai susirupinę veik visi tinginiai. Socialistai paprastai atsako į tą klausimą juokais: "Ką mes su tokiais ponaičiais darysim, ką nedarysim, bet į kunigaikščius jų tai jau tikrai nekel-sime."

— Vaike, aš noriu, kad tu duotum man aiškesnį atsakymą. Kunigaikščiai aš ir nenoriu but, bet aš bijau, kad jus mane nepapiautumėt, jeigu aš neisiu dirbt. simą stavei. Juk dabar niekas tavęs nepapiauna, tai kasgi ir kokiems galams galėtų tave pauti prie socializmo, kad kiekvieno žmogaus gyvastis bus daug geriau apsaugota, negu šian-dien?

— Dabar, mat, tai kitas biznis, Maikie. Dabar žmogus yra fry: nori — gali dirbt, o nenori — gali nedirbt. Niekas tau nepasakys už tai nei pusės žodžio. Prie socializmo, kaip aš suprantu, kožnas žmogus turės dirbti, ne kad locka.

— Aš nežinau, tėve, tokių žmonių, kurie nenorėtų dirbti. Šiandien žmogus kar-tais ir labai norėtų gauti darbo, bet negali, jeigu fabrikantas jo nereikalauja. Socialistai todėl ir reikalauja tokios tvarkos, kur darbas būtų užtikrintas kiekvienam žmogui, kuris tik nori dirbti. Bet jei atsirastų toks stebuklingas žmogus, kuris galėtų gyventi nieko nedirbdamas ir kitų neskriausdamas, socialistai nieko prieš tai neturėtų.

— Man tas visgi neaišku, vaike. Sykį jūs sakot, kad jūs padarysit ant žemės tokį parėtką, kaip kadaise bu-

vo rojuje, tai yra, kad žmogui nereiks nieko dirbti ir kad viskas jam bus uždėk. Žmogus gyvens sau su merginomis, kaip Adomas su Jieva, ir naudosis svieto gerybėmis. Prieš tokį gyvenimą aš, vaike, nieko neturėčiau, o ypač jeigu būtų da ir išsigerti. Toks parėtkas, sakau, būtų orait. Ale kita sykį jūs vėl tvirtinat, kad jūs norit padaryt tokią tvarką, kur kožnam žmogui būtų užtikrintas kasdieninis darbas. Tas jau parodo, kad jūs norit įvesti vergiją, o ne pagerinimą padaryt.

— Kaip matau, tai proto tu niekad neturėsi, tėve. Jau kiek aš tau aiškinau, o tu nesupranti.

— Maikie, aš tau dar sykį primenu, kad tu nesakytum, jog aš proto neturiu.

— Atleisk, tėve, jeigu aš tave tuomi įzeidžiau, bet kitaip juk ir negalima pasakyti, negalima pavadinti tavęs protingu, kuomet tu kalbi tokias kvailystes. Juk aš tau šimtą kartų jau aiškinau, kad socializmas, tai ne koks pasakiškas rojus, bet paprastas žmonių gyvenimas, tik taip sutvarkytas, kad vienas žmogus negalėtų išnaudoti kito žmogaus. Nė vienas socialistas nesako, kad žmonės gali gyventi be darbo. Jeigu žmonės nereikėtų valgyt, nereikėtų drapanų, namų ir kitokių dalykų, tuomet būtų galima įtaisyti ant žemės rojų. Bet visi žino, kad be maisto, drapanų ir pastogės negalima apsieiti, o tokie daiktai patįs savaimi neatsiranda. Juos reikia pasidaryti. Todėl žmonės turi dirbti.

— Jeigu taip, tai kam da socializmo reikia? Juk ir dabar žmonės turi dirbti.

— Tu ir vėl savo. Aš tau, tėve, tik ką sakiau, kad šian-dien darbininkai yra išnaudojami. Jie dirba, bet ne sau. Visi fabrikai ir kasyklos, žemė ir geležinkeliai yra užgriebti saujalės kapitalistų. Jeigu tiems kapitalistams darbininkų nereikia, tai darbininkai neturi kur nei duonos sau užsidirbti. Žmogus sveikas, stiprus, galėtų dirbti ir nori dirbti, bet negali, nes fabrikantas jo nesamdo. Ir tokių žmonių visuomet yra tukstančiai, o kaip kada net ir milijonai pasidaro. Jų šeimynos badauja, vaikai apdriškę, kambariai šalti, žodžiu: skurdas neišpasakytas. Tuo tarpu pilnos krautuvės šiltų drabužių, skanių valgių, bet

VARGAI RUSLOJE.

"Russkoje Slovo" praneša, kad tukstančiai bėglių iš vakarinių Rusijos sričių gyvena grioje suramstytoje palapinėse. Didis tenai skurdas. Norėdami kiek duonos gauti, turi eiti penkis, šešis verstus. Didžius burius bėglių, kurie negavo jokios pastogės, išgrūdė be malonės atgal iš rytų.

Mensikovas laikraštyje "Novoje Vremia" straipsnyje "Kova dėl duonos" sakosi, jįsai turįs stebėties, jog niekas nesirūpina maisto sutvarkymu. Sako, reikia uždrausti pelnininkauti iš maisto, nes esą pasirodė, kad daug maisto yra paslėpta. Petrapilė, sako, turi badauti, o pakeliui tarp Petrapilės ir Maskvos yra susikimšę 43,000 geležinkelio vagonų su javais.

BADAS IR ŠALTIS RUSLOJE.

Iš Rusijos ateina žinių, kas ten darosi dėl kuro trūkumo šalčiams užėjus. Daugelis įsiekio prieigaudos policijos namuose bei bažnyčiose. Miestų gatvėse randa kas rytas persalusių žmonių. Vieną kartą 40 negyvaus šūalę. Gaisrai sunku gesinti, nėra trukta vandens.

Petrogrado laikraštis "Rieč" praneša, buk Petrograde turį kėsti badą 798 šeimynos. Ligoninėse sužeistieji guli nekurentuose kambariuose. Mokyklas turėjo uždariti, nes vaikai negali išverti nekurentuose namuose, šalčiui pakilus iki 33 laipsnių. "Dab."

Vietinės Žinios

Sustreikavo kriaučiai.

Ketverge, 12 d. vasario, kaip tik laikrodžio išmušė 11 valandą visose dirbtuvėse, priklausančiose moteriškų rūbų firmai, kriaučiai darbininkai ir darbininkės skaičiuje 1,200 metų darbą ir išėjo. Policija buvo priruota jau susirėmimo su streikieriais, bet streikieriai ramiai susirinko į svetainę po No. 724 Washington st., kur buvo prakalbos.

Sustreikavę darbininkai reikalauja minimum algos 9 dol. į savaitę prosytojams, trimeriams ir knypskily siuvėjams; 12 dol. sav. operatoriams, sampelių ir draperijos darytojams; viršlaidžių skaityt pusantro laiko; viršlaidžių skaityt šventadienių darbą visiems darbininkams dirbantiems nuo savaitės. Visi "piece work" darbininkai turi gauti 15c. į valandą viršaus. Beto reikalaujama 49-nių valandų darbo į savaitę, ir uždarymo dirbtuvių subatomis po pietų. Taipgi kad visos dirbtuvės nepriminėtų darban neunijistų darbininkų.

Šį pamedelį (vasario 14) sako, du trečdaliai streikierių sugrįžo į darbą, tik nežinia kokiomis išlygomis.

Pienas priežastia apakimo.

Harvardo Mediklio skyriaus mokykloje Dr. F. H. Verhoeff laikė prakalbą apie akių ligas. Susirinkusieji klausyti jo prakalbos likosi nustebinti jo užreikimu, jog priežastia akių ligos arba taip skaitlingo žmonių akių nusilpinimo bei apakimo yra — pienas. Dr. Verhoeff sako, kad savo tyrinėjime jis priėjo prie išvados, jog žmogus apie 45 metų amžiaus neprivalo daugiau gerti pieno kaip vieną stiklą į dieną, bet silpnų akių žmonės ir tame amžiuje neprivalo gerti pieno. Pienas užsilikusios gyvulių ligų bakterijos ypač kenksmingos akių nervams.

Prof. Scott Nearingo prakalbos.

Vasario 13 d. vakare Ford Hall svetainėje kalbėjo kapitalistų šaikos pavarytas nuo vietos iš Pennsylvania Universiteto prof. Scott Nearing, dabar užimamas profesoriaus vietą Toledos Universitete. Savo prakalboje jis skaitlinėmis ir faktais prirėdė, kad Amerikoje po šiai dienai viešpatauja darbininkų vergija daug baisesnė už baudžiavos vergiją. Jis sako: "Šiandien rupinamasi tik nuosavybės gerove, bet niekam nerūpi likimas tų, kurie turtus gamina. Baudžiavos laikais Europoje mažiau buvo neteisėbės ir skriaudų, nes žemvaldis dēlei savo labo turėjo rūpintis savo pavaldinių sveikata, pastogę ir apsaugojimą. Gi šiandien turime vergijos sistemą, kuomet ponui leidžiama tik pasiimti visą darbininko turtus, o kad tam darbininkui gręsia badas mirtis, ligos, šaltis ar kiti pavojai, kapitalistui visa tai nei kiek nerūpi. Valdžia gi kapitalistų rankose. Jei mes esame demokratiškoji šalis, tai joje turi turėti lygią progą būti laimingu, laisvu ir patenkintu kiekvienas žmogus. Negali but leistina parazitams grobti nuo darbo žmonių visa tai, ką jie pagamina, ir negali but, kad valdžia plėšikų turtus skaitytų šventa nuosavybė."

Vokiečių šnipai susikraustė Bostonan.

Valdiškas detektivas su pagalba diktografo atidengė paslaptis vokiečių šnipų konferencijos, laikytos namie prie Milk st. Visas žinias, kokias diktografas susiėmė iš tos konferencijos kalbų, detektivas persiuntė Washingtonan. Sako, kad vokiečių šnipai, kurie valdo visa vokiečių terroro Amerikokoj ir Canadoj mašinerija, yra centru, iš kur išeina visi įsakymai sprogdinti dirbtuves ir valdiškus namus. Tasai centras pirmą buvo New York, dabar persikėlė Bostonan. Kiek visame tame teisybės, tai didelis klausimas; detektivai, ypač Amerikoje, labai moka daigtuoti iš nebuto butus daiktus. Tėčiau šiame atsitikime sujudo net valdininkai.

Panika kalėjime.

Apie 9 val. nakčia sprogu Charles-street kalėjimo kieme gariniui katiliui, ir tai smarkiai eksplozijai išmušus langus, kalėjimo celėse kilo bausis trukšmas ir panika; kaliniai išgąsdinti eksplozijos trenksmu ir įbaurinti vieni kitų šauksmais staciai paduko, kad kalėjimo sargams reikėjo nemazai riksmo, kol nuramino. Vienintėlis tarp kalinių asmuo, kuris nesikėlė iš vietos ir nenusigando mirties pavojaus buvo Oscar F. Russ, kuris diena prieš tai likosi nuteistas už nužudymą pačios. Jis ir dabar kaip ir laike jo bylos nagrinėjimo neparodė jokio gyvesnio jausmo.

Muštinės.

Namuose po No. 387 West 2nd st., So. Bostone, pas Juozą Šlaverį nedėlios ryte matomai nusigėrę susivaidžio. Andrius Jakunskas su perskelta galva randasi City Hospital ligonbutyje, o J. Šlaveris areštuotas. Pastarasis teisinasi, kad Jakunskas užpuolė jį su peiliu, o jis gynysei su buteliu alaus ir perskėlė užpuolikui galva. Šlaveris apkaltintas už pasižešinimą ant gyvasties turės laukt kriminališko teismo. Jakunsko žaizda gana pavojinga.

Koncertas ir Šokiai

Rengia Liet. Dukterų ir Sunų Dr-ja Subatoje,
19 Vasario-February, 1916 m.

LIETUVIŲ SVETAINEJE.
kampas E ir Silver Sts So. Boston, Mass.
Koncertas prasidės 7:30 val. vakare ir tęsis tik vieną val. laiko. Koncertė dalyvaus "Laisvės" choras iš Camb. bus sulosta "NASTUTE", ir dainuos kelias gabių solisčių. Šokiai prasidės nuo 8:45 ir tęsis iki velumai. Kviečia KOMITETAS.

Atitaisymas.

"Keleivio" No. 6 aprašyme J. Bedalio vestuvių buvo pasakyta, kad "jaunavedys derėjosi su kunigu už šliubą ir tas nepatiko kunigui ir jis pasakė, kad šliubo neduosias, nes jaunavedys girtas ir da pabares."

Kunigas Žilinskas mums paaiškino sekanciai: "nieko panašaus nebuvo del pinigų. Už šliubą jaunavedys buvo jau užmokėjęs ir kada reikėjo duot šliubą, jaunavedys išrodė silpnų, ir todėl šliuba jam davė tris valandas vėliau."

Todėl tą žinią pataisome.

Bostoniečiai stato scenoje "Du Broliai."

LSS, 60-ta kuopa nutarė pradžioje gavėnijos pastatyti toj pačioj svetainėj, kur anais metais statė veikala "Magdalieta", ką tik iš spaudos išėjusi naują veikala "Du Broliai." Pirmą repeticiją įvykė 60-tos kuopos svetainėje vakare, 18 vasario; aktorai privalo susirinkti, kad pritaikyt roles.

J. B. S.

Žymios prakalbos.

Ateinančioj nedėlioj vasario 20, 7 val. vakare, Lietuvių svetainėj J. V. Stasiulevičius iš Philadelphia's L. S. S. Centro sekretoriaus kaks prakalbas, Lietuvos Dukterų ir Sunų Dr-ja. Naujiems nariams nupingtas įstojimas.

Taipgi J. V. Stasiulevičius sakys prakalbą šiose vietose. Cambridge'uj vasario 20, Montelloj vasario 21, Lawrence vasario 23, Worcesterj vasario 24.

M. M. Plepis.

Paskaitos.

60-tos kuopos svetainėje, nuo 8 val. vakare, ketverge 17 vasario atsibus labai įdomi paskaita. Skaitys F. J. Bagočius temoje "Velnias ir jo zbitkai."

Kviečia visus 60-toji kpa.

Atidarom Forničių Sztora.

Nuo 15 vasario, mes atidarom gerą Sztorą po No. 380 Broadway ir parduosim gerus rakandus labai pigiai. Atkite apžiūrēt mūsų gerą tavorą.

Peoples Furniture Store.
D. Adelson, Savin.

Ponas Jonas Petravičia, atpirkio saliuoną, kurį pirmą laikė Jonas Adamavičia po No. 58 Endicott st., Bostone. Užlaiko labai gerą gėrimą ir užkandžius, ir lietuviai budami toje miesto dalyj turėtų nepraeiti pro šalį.

Didžiausias NUPIGINIMAS.

KOKI KADA KAS YRA GIRDĖJĘS Ant Descentų, Laikrodžių, Lencijų ir kitokių aukščių ir aukštytų daiktų.

Taipgi parduodu grafonus su Lietuviškais rekordais, suvamas masinas ir rinktos ant lengvų išmėjimų. Tai yra viena iš geriausių vietų, kur jūs galite nusipirkti sau reikalingą daiktą pigiai ir ger. Eldamas pro šalį užleik persikrinti. Toliau nuo Bostono, prisidėjim per pačią. Užsakymus pristatom į namus; aš, ar mano agentai. Gwarantuos ant 20 metų atmainom, jeigu nublukės anksciau. Visi mane žino ir kas syki pirkto, tas nesigali. Siųsk laiška, o mes tuoj prisimins ir jusį namus.

Taisom laikrodžius, žiedus ir kitokius daiktus. Darbas garantuotas.
P. KETVIRTIS JEWELRY CO.
kampas Broadway, 324 E street, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA AUTOMOBILIUS, vertės \$1,400

už 700 dolerių. Automobilus visiskai naujas, tik 3 mėn. važinėtas, 7 sėdynėms, 6-mis mašinerijomis, 46 aklių spėkos, elektrinė sviesa, padirbtas 1915 m. Pirkėją dykai išmokinsime automobilį valdyti. Kreipkitės pas

Petrus Pilvinis,
233 Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA LIETUVISKAS RESTORANAS.

Su visais geriausiais įtaisymais virtuvėje ir valgomojam ruime, su 27 stalių vietomis, lietuvių apgyventojų vietoj prie didelių valties po numeriu 204 Broadway. Parsiduoda už labai žemą kainą. Kreipkitės čia: 204 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kares Laiku

Sujieškome gimines ir pažįstamus, nežiurint kur jie nebūtų: pabėgę į gilumą Rusijos, pasilikę Lietuvoje po vokiečių valdžia ar kur kitur. Norintieji, kad įsiekotumėm, turite prisijust:

Pilną vardą, pavardę ir antrašį įsiekomųjų ypatų ir kiek metų amžiaus.

Ar tikrai galima bus surasti, užtikrinti negalime, bet nekuriems jau suradome.

Atliekame tai su pagalba įvairių Draugysčių, Komitetų ir Konsulatų. Už patarnavimą skaitome tik \$1.90 už ypatą.

Taipgi siunčiame pinigų pabėgėliams į Rusiją, pasilikusiems Lietuvoje (tik tokiems, nuo kurių laisvės esat gavę), ir kareiviams bei karės nelaisviams Vokietijoje. Pinigų kurkas kasdien mainos, tad negalima paduoti, bet abėnai, 10 rublių galima siųsti už \$3.50, o 10 markių už \$2.25. Ta prekė yra jau su nusiumtino kaitais.

"KELEIVIO" AGENTURA
So. Boston, Mass.

PLESZIKAI!

Turi bijotis. Apilėsimai ir apvogimai atsitinka kožną dieną. Beabėjonės Jūs skaitat vakar laikraščiuose apie apilėsimus. Tu nežinai, gal rytas tas pats tau atsitiks, jeigu neapsisaugosi. Geriausia apsauga — tai geras revolveris. Turi rasti

kožnoj stulbo savo apsigynime. Didelį išpardavimą tik ant trumpo laiko.

Detektyvškas automatiškas Revolveris. 32 ar 38 kalibrų vertas \$15 tik už.....

Detektyvškas dubeltavas septynių šuvių revolveris vertės 8 dolerių tik už.....

Didelį vertę už mažą sumą, todėl nelauk, idėk 20c. stempomis į laiška paminėk kurį revolverį nori, prisiusim tau tuojau tiesiog į stuba. Likusią sumą užmokėsi kuomet tau priduos. Detektyvški revolveriai yra geriausi pilnai garantuoti. Jeigu butum neužgandėtas, mes sugrąžinsim pinigų. Pasiskubink prisistūti užsakymą tuojau. Adresas:

HAMMOND SALE CO.
DEP. R. 20, ST. LOUIS, MO.

Ar Jūs Kosite?

Jei taip, tai sustabdykite jį!
Tai yra lengva padaryti, jei Jūs insite

Severa's

Balsam for Lungs

(Severos Balzamą Plaučiams) laiku. Pamėginkite jį nuo persalimų, užkimo, bronchito, krupo ir kokiūso. Suaukusims kaip ir vaikams. Kainos 25c ir 50c visose aptiekose.

Saundžimai Krosinėje, ir įvairūs kiti sepijimai ir skandėjimai yra grotai išvartoti, trinant gerai SEVEROS GOTHARD ALIEJUS (Severa's Gothard Oil). Jisai yra palkus raminantis linimentas. Kainos: 25c ir 50c už bonką. Visose aptiekose.

Severos Medikališkas Kalendaris. 1916 metams yra dabar gatavas išplatinti Jūsų aptiekoje, arba tiesiog nuo musu. Tikrai gausite vieną kopiją ir laikysite ją parankioje vietoje per visus metus.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

turi puikų skonį ir kvapsnį. Jis dega ilgai ir šaltai ir užganėdina kiekvieną rūkymo pageidavimą. Nė viens kitas tabakas nėra taip sutaisytas, kaip Prince Albert. Tai yra priežastis kodėl žmonės įvairių tautų jį geriausiai myli. Joks kitas tabakas jų taip neužganėdina.

Prince Albert galima ruktų pypkė arba susivyniot į cigaretes, ir kaip jį nerukytumėt, vis busit užganėdinti.

Pirkit Prince Albert visur, maišiuose 5c, raudonose blekinėse 10c.; taipgi svaras ir pusė svoro blekiniuose ir krišpoliniuose drėgninančiuose homiduruose.

R. J. REYNOLDS
TOBACCO CO.
Winston-Salem, N. C.

16-tas metinis BALIUS!

surengtas So. Bostono Lietuvių Ukėsu Draugijos,

Utarinke, 22 vasario (Feb.) 1916 m. (Washingtono Gimimo Dienoj)

Prasidės 3-tią val. po pietų ir tęsis iki 12-tai valandai naktį.

LIETUVIŲ SALĖJE,
Kamp. E ir Silver gat. So. Bostone.

Įžanga: Porai 50 c. Vienai Moteriemerginai 25c.

Visus širdingai užprašo KOMITETAS.

Nelauk vasaros, nes tasyk busime užsivertę darbu, užsisakyk vasarinius drabužius dabar, kada galim greičiau ir pigiau pasiūti. Darbą garantuojame. Taipgi as turim ir gatavų dresių visokios miers ir kainos prieinamos.

324 E STR., kampas Broadway, SO. BOSTON, MASS.

H. S. Stone, Oph.D.

Akių Specialistas.

10 m. So. Bostone.

399 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

Tabakas kurs

negrauzia burnos.

Prince Albert yra padarytas tam tikru patentuotu procesu, kuris prasalina kandingą ir kartumą ir suteikia jums geriausį pypkės tabaką, prie kurio jūs esat bent kada degtuką prikišę.

DAKTARAS

Fr. Matulaitis

GYDO VISOKIAS LIGAS. PRITAIKO AKINIUS.

Valandos: Nuo 1 iki 3 diena. Nuo 7 iki 9 val. vakare.

419 BOYLSTON STR.

Suite 419, 420 ir 421.

Netoli didžiojo miesto knygyno, BOSTON, MASS.

S. Baracevičius

GRABORIUS.

Palaidoju visuose aplinkiniuose miestuose.

PATARNAVIMAS GERAS IR PIGUS.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Parduodu Paminklus ir Kvietkas. Užlaiku automobilius greitam susiėsimui. Atsitikus reikalui meldžiu kreiptis prie manęs, aš prisibiu greičiau, negu vietiniai graboriai, nes mano automobilius stovi visados ant kelio.

S. BARACEVIČIA,
258 Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone: So. Boston 839-J.

J. MATHUS

Geriausias Lietuvių SALONAS IR RESTAURACIJA.

Sveiki geriausios rūšies gėrimai ir užkandžiai. Patarnavimas prielankus.

Parankiausia Lietuviška užėiga.

J. MATHUS

342 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel.: 2787-J

Dr. David W. Rosen

Kalba Lietuviškai, Lenkiskai, Rusiskai ir Vokiškai.

GYDO VISOKIAS LIGAS.

Valandos: Nuo 8 iki 10 ryte. Nu 2 iki 3 diena. nuo 7 8 vakare.

321 HANOVER STREET, BOSTON, MASS.

APTIEKA

Teisingiausia ir Geriausia Sutaismom Receptus su didžiausia atyda, nežiurint ar iš Lietuvos atvežti ar amerikoniški.

Gyduolių galite gauti, kokias tik pasaulijie vartoja, taipgi visados randasi lietuviai aptiekiorius.

Galite reikalaut ir per laiškus, o mes per ekspresą gyduoles atsiųsime.

EDVARD DALY, Savininkas
18 Br a'way, So. Boston.

Galite reikalaut ir per laiškus, o mes per ekspresą gyduoles atsiųsime.

VIENATINĖ LIETUVIŠKA APTIEKA

BOSTONE IR VISOJE MASS. VALSTIJOJE.

Gyduolių galite gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduolės:

Nuo Reumatizmo \$1.00. Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų 75c. Nuo kosulio, grippo ir slogos \$1.00. Kraujo Valytojas \$1.00. Nuo saulės nudegimo 50c. Bobro lašai \$1.00. Nuo suirimo Nervų \$1.00. Vaikų ramintojas 25c. Pamoda plaukams 20 centų.

Nuo viduriavimo suaugusiems 50c. Nuo viduriavimo mažiems 25c. Gydanti mosis nuo pūkių 50c. Nuo prakaitavimo kojų 25c.

Mosis ir skyčiai nuo niežų ir parkų \$1.00. Gyduolės dėl pataisymo apetito \$1.00. Gyduolės dėl suvalinimo viduriu 50 c.

Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo \$1.00. Gyduolės nuo vištakių (corns) 15, 20 ir 25c. Pils dēl Kepenų ir Inkstų 75 c.

Pročkos nuo nerviško galvos skaudėjimo 10 ir 25c. Gumas nuo dantų gėlmo 10c. Tikra Lietuviška Trejanka 26c.

Visokios krepiant mullai 10, 15 ir 25c. Perfamos visokių gelių 25, 50, 75, \$1.00, \$2.00 ir daugiau. Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAIŠAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų

Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes priisiūsime jum ekspresu.

Visokiam reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 BROADWAY, KAMPAS C STR.

SO. BOSTON, MASS.

Du Broliu

Rapolas.— Jis neišduos manęs policijai, jojo akis taip tyros, kaip krikštolas, jojo balsas skamba kaip mano tėvelio. Eisiu pas jį... Stai čia yra jojo antraštas. Kaip ji švelniai į mane prakalbėjo: "Šia tau pusė dolerio, nusipirk sau ką nors valgyti..." Pusė dolerio iš nekaltų rankelių... (Bučiuoja pinigą.) Nuo šios dienos nustosiu gerti, pradėsiu dirbti darbą, sunkiai dirbsiu per dienas ir naktis, kol nebusiu vertu pagarbos... Lai atsitinka su manim kas nori, aš eisiu pas jį. (Atsisuka, susiduria su Dinda akis į akį).

Dinda.— O kur tu eisi? Ką tu čia kaip pabludęs vienas naktį kalbi?... O kas čia? pinigai... iš kur tu juos ištraukei? Duok juos man... (Atima.) O čia ir daugiau... duok man, ak, dar ir kitą ranką turi daugiau!... Duok, duok čia man juos greičiau.

Rapolas.— Tik pusė dolerio. Šitą palik man, aš to neduosiu...

Dinda.— Tu niekšė, man neduosi, tu esi skolingas man už šešis metus už burdą, mat dar neduos... (Kerta į sprandą ir traukia iš rankos pinigą).

Rapolas.— O Dieve mano! Ne, aš to neduosiu (verkdamas), nes ji man davė... ji, supranti, ji!...

Dinda.— Ji tau davė, mano pati sakai, tau davė? Mat koks niekšas, prie mano pačios lenda. Sakau, kad duok! (nutveria už gerklės).

Rapolas (prismaugtas).— Neduosiu, sakau kad neduosiu, juk jau tu viską atsiėmei...

Dinda (parmuša Rapolą aukštieninką ir smaigdamas ant žemės).— Tu, šuns vaikel, tu dar man priešiniesi, aš tau iš gerklės išlipsiu...

Rapolas (išsitraukia revolverį ir apacioje gulėdamas šauna).

Dinda (nuvirsta nuo Rapolo).— Jezau Marija, mirštu (raitosi skausmuose).

Rapolas (pašoka su rukstančiu revolveriu, lyg mano bėgti, bet susilaiko).— O, Dieve, kagi aš padariau?... Ne, lai atsitinka su manim kas nori.

O'Connell (atbėgdamas ir griebdamas Rapolą už nugaros).— Kas jį užmušė?...

Rapolas.— Nereik man pančių, aš jį užmušiau... (Visi kiti iš smuklės išbėgę apstoja, Dinda miršta).

Greita uždanga.

Su šiuo "Keleivio" numeriu šį veikalą pertraukiam. Tą esame priversti padaryti dėlto, kad daugelis pradėjo reikalauti jau knygutėjų losimui. Todėl 4-tas aktas tilps knygutėjų. Red.

Egiptėnų Dievai.

Parasė Iksas.

(Medega iš Ridpath'o "History of the World.")

Pirmąpradinė egiptėnų tikyba aiškiai nėra da iširta. Seniausi Egipto paminklai liudija, kad egiptėnai garbino daugelį dievų; bet žymus egiptologas De Rouge, kuris atsidėjęs tyrinėjo senovės Egipto tikyba, tvirtina, kad iš pat pradžių egiptėnai garbinę vieną dievą. Kiti gi lygiai žymus Egipto tyrinėtojai sako, kad užsilikusieji iš Egipto senovės užrašai šitokios De Rouge'o nuomonės nepatvirtina.

Šiaip ar taip, bet vienas dalykas visgi yra aiškus — egiptėnų tikyba, kad ir monotėistiška (viendievis) iš pradžių ji buvo, vėliau ji išsivystė į politeizmą (daugdievybę).

Kaip kitų, taip ir egiptėnų pirmąpradinė tikyba buvo surišta su garbinimu gamtos apsiereikimų. Veik visi garbinami egiptėnų dievai atstovavo judamos gamtos spēkas, nors prie to da buvo garbinami krodilčiai, jaučiai, šunys, katės ir kitokie gyvūnai.

Dievas Pta.

Pirmiausias ir vyriausias dievas pas egiptėnus buvo Pta. Vyriausioji jo šventenyčia buvo Memfijos mieste ir jo garbinimas čia buvęs taip senas, kaip pats miestas. Veik visi Egipto faraonai dėjo pinigus padidinimui ir papuošimui tos garsios šventenyčios, kur Pta buvo garbinamas. Jis buvo šviesos, šilumos ir ugnies dievas.

Pamatinė egiptėnų tikybos imties buvo tokia, kad kas tik suteikia gyvybę, tas vertas garbinimo. Saulė gi, arba dvasia, kuri valdė saulę, buvo žymiausia gyvybės davėja; todėl saulė, arba saulės dvasia, buvo dievas ir ją reikėjo garbinti. Šitokia gyvybės, šviesos ir teisybės dvasia ir buvo Pta. Jis buvo pirmutinis dievas. Jo vardas šven-

tas. Jis buvo viešpats dangaus, valdonas pasaulių, audėjas visos pradžios ir sutvertojas mėnulio ir saulės kiaušinio. Jis buvo tveriamoji dvasia, turinčioji savybę abiejų lyčių galę. Todėl jį buvo Dvigubas Dievas. Jo spalva buvo žalia, nes jis buvo ir augmenų davėjas. Vienoj savo rankoj jį laikė Niliaus upės saiką, kitą gi — skeptrą. Jo stovykla randasi Berlyno muzėjuje ir jį tenai aprašytas, kaip vienitėlė danguje ir ant žemės esybė, kuri atsirado pati savaime, niekieno nepradėta. Todėl jį pati pats pasidarys dievu ir pats savo galybe save užlaiko. Jį gyveno vabalų pavidale.

Dievas Ra.

Sekantis po Pta buvo dievas Ra. Iš visų dievų, garbinamų Heliopolyje, jį buvo vyriausias. Galima sakyti, kad jis buvo vien tik saulės dievas, pas graikus žinomas vardu Helios. Nuo jo ir miestas vadinosi Heliopolis.

Kartais Ra yra perstatomas kaip kulkis, sėdintis ant vandeninės lėlijos lapo, nes egiptėnai tikėdavo, kad saulė metų pradžioje, tai yra tuojaus po saulegrįžos, kada diena pradeda eiti ilgain, yra tik ką gimęs kūdikis; paskui, vasaros laiku, tas kūdikis būna jau suaugęs ir barzdotas žmogus, o rudenio jau susikuprinęs, pradžilęs senis. Kitaip sakant, žmogaus gyvenimo alegorija suteikdavo tam dievui simbolį.

Dievas Ra saulės pavidale keliaudavo apie žemę tam tikram laive. Diena dienos dvasios veždavo nuolat augantį dievą vakarų link, o iš tenai požemio vandenynais į rytus, kur jį vėl pasirodydavo žmonėms paskirtoji savo vietoj. Ir galų gale "senas vyras vėl lieka kūdikiu," sako parašai ant jo paminklų.

Egipto skulpturoj Ra yra perstatomas raudonas ir su vanago galva. Ant savo krutinės jį turi saulės skritulį. Paprastai jo ženklą yra vanagas, kas reiškia sargumą. Mat saulė viską mato. Ji nuvaro šalin nakties tamsą. Ra kovoja su tamsos spēkomis ir nuveikia jas. Todėl jis buvo garbinamas da ir kaip pergalėtojas, užkariautojas.

Išskyrus Ozirį, dievas Ra turėjo bene daugiausia garbintojų ir jo garbinimas tankiai buvo jungiamas su kitų dievų garbinimu, kaip antai: Amun, Num, Sebek. Tokiu būdu ilgainiui susidarė dvilypės dievybės: Amun-Ra, Num-Ra, Sebek-Ra ir t.t., kurios visuomet buvo garbinamos kartu, kaip, pavyzdžiui, krikščionys garbina savo trejybę arba "traicę."

Heliopolyje dievui Ra buvo pašvesti du gyvūnai: šventas jautis ir garsusis paukštis Feniksas. Nes iš šio miesto šventenyčios tas pasakiškas paukštis (Feniksas) pakildavo ir kas metai skrisdavo apie pasaulį. Šventa katė ir vanagas taipgi buvo to dievo numylėtais gyvūnais ir egiptėnai juos taipgi garbindavo.

Nuo šito saulės dievo Egipto karaliai gaudavo visą savo galybę ir garbę: jie visikaitėsi dievo Ra vaikais. Taip tikėjo egiptėnai.

Amunas ir Muta.

Kuomet Pta su Ra buvo garbinami Memfioj ir abelnai visam žemajam Egipte, tie patys mitai, tik kitokioj formoj, buvo palaimomi ir Teboje. Taip memfiškas Pta liko Tebos Amunu. Šitas dievas turėjo tokią ypatingą, kad jį buvo nematomas. Todėl ir garbindami jį egiptėnai visuomet jį paslėpdavo arba uždengdavo. Jį persto sėdinti ant sosto, su skeptru rankoje, o ant galvos dvi plunksnos. Šalia jo stovi dievė Muta, kuri yra skaitoma motina ir tamsos karalienė. Jos ženklą yra kirlys (draskantis vanagas).

Egipto skulpturoje, karės vaizduose, kirlys tankiai skrenda virš faraono galvos, kas reiškia, jog mušiuose jį saugoja dievai.

Dievas Atmu.

Atmu buvo garbinamas augštajam Egipte. Jį išsivystė čia iš memfiškos Ra, taip kaip Amunas buvo išsivystęs iš Pta.

Atmu buvo ypatingas saulinis dievas. Su kaikiuriais ypatingų skirtumais jis buvo dar vadinamas Tum ir Mentu. Kaip Tum, jis atstovaudavo sėdantįją saulę, saulę paslėpusią už vakarų, užėjusią po žeme. Kaip Mentu jį atstovavo rytų saulę, saulę tekančią ir nešančią pasauliui šviesą.

Socialistas M. London yra diegliu kongresmanų šone.

Kaip žinoma, vieninteliu darbu žmonių atstovų šalies įstatymdavystėje yra socialistas M. London, kuris pamerkdamas patriotų šauksmą rengties karėn, sujudo visą širsių lizdą kongrese. Iš visų pusių pasipylė klausimai, kad galima būtų paskui paskelbti Londoną ir socialistus išdavikais tėvynės ir, galbut, patį socialistų atstovą išvyti iš kongreso, bet Londono atsakymai buvo nuoseklūs ir nesukritikuojami. Veltui tie kapitalizmo bernai sapaliojo ir stengėsi surasti klausimą, į kurį duotas atsakymas nemuštų jų kaip kuju galvon ir nenuplėštų nuo jų veidmainių veidų apsimetimo kaukės. Apleidžiant visus parlamentariškumus, kurių tur laikytis klausiantis ir atsakytojas, paminėsime bent dalį tų mūsų draugo atsakymų.

Militarizmo šalininkas King stato sekantį klausimą:

— Tasai ponas kalbant varde Amerikos Socialistų Partijos dažniausiai turi balsą ir kalba... Aš noriu užklausti jį: jeigu Amerikos vėliava, kuri kabo viršui kongreso pirmininko, liktų užpulta svetimžemio prieš, ką darytų socialistai jos apgynimui?

Londonas:— Trokštu pasakyti, kad jeigu Amerikos žmonės liktų užpultais, kiekvienas socialistas stotų ginti Amerikos respubliką! (Plojimas.)

King:— Bet klausimas eina apie vėliavą.

Londonas:— Aš kalbu apie Amerikos žmones. Aš atmetu seną kodeksą apie nacionalę garbę, kurią mes paveldėjome nuo monarchų ir senojų svieto valdonų.

Kongresmanas Hamilton iš Michigan įsimašo pastebėdamas. Koks skirtumas tarp Amerikos žmonių ir Amerikos vėliavos?

Londonas:— Skirtumas tarpe Amerikos žmonių ir Amerikos vėliavos yra šitokis: žmonės yra gyvi asmenys, virpantie gyvybe. Amerikos vėliava yra emblema. Kvailys, nenaudėlis ir idijotas gali užpulti vėliavą. Biskutį skirtingas dalykas užpulti Amerikos žmones. Kiekvienas protingas žmogus privalo tą skirtumą suprasti.

Pasiutėlis pabėgęs iš beprotnamio gali užpulti vėliavą, ir nesuprasdamas jos šventumo sudraskyti ją į skutus. Ar jūs jį mušite? Ne! Bet jeigu kas nors užpuls Amerikos žmones, tai kiekvienas socialistas kartu su kitais Amerikos žmonėmis stos apgynime užpultų.

King'as kreipiasi į pirmininką, sakdamas, jog jis nori, kad klausiamasai atsakytų į jo pastatytą klausimą.

Londonas atsako tikis, jog jau atsakė Kingas aiškina savo klausimą, kad jis noris žinoti, ką veiktų socialistų partija, jeigu svetima šalis ar svetimų šalių žmonės kartu užpultų Amerikos vėliavą.

Londonas:— Aš tikiu, kad svetimačiai priešai negali užpulti Amerikos vėliavos. Vėliava nėra užpuolama, tik žmonės užpuolami. Nedarykite dirbtino skirtinumo. Jūs negalite užpulti vėliavą, nes vėliava neturi jausmo. Bet kuomet žmonės liekasi užpultais, jie turi teisę ginties.

Kongresmanas James į tokį atsakymą daro savo pastabą: "Aš tvirtai tikiu, kad visa tai tiesa; bet aš esu

skaitęs viename New Yorko laikraštyje, kad Amerikos socialistai priėmė padavimą, ką Londonas, kaip socialistas, tikiuosi, patvirtins ar tas tiesa, kad tai yra prisiega, užvardinta "Išdavystės lyga" ir skamba:

"Aš budamas virš 18 metų amžiaus tvirtai prisidau neiti kaip liuosnoris tarnauti kariumenė ar laivyne del tarptautinės karės grobimui ar apsigynimui vedamos, ir priešinties kitų ėjimui kariumenėn."

"Aš noriu paklausti pono atstovo iš New Yorko, kaip nario socialistų partijos, ar jis mano, jog kiekvienas socialistas deda savo parą šio tokiu apžadu?"

Londonas:— Aš džiaugiuosi, kad tas dalykas iškelta augštin. Socialistiską judėjimą visur pripažįsta kiekvienai tautai teisę apsiginti. Aš niekad nedėciau savo parą šio apžadu, kuris neleistų man pašvesti gyvastį už Amerikos žmones, kuomet tie žmonės atsiranda pavojuje. (Plojimas.)

Pirminikas nori uždaryti diskusijas, bet reikalaujama, kad paskirt d dešimt minučių. Pirminikas pastebi, kad jei per dieną ir naktį klausimus davinėtu, Londonas į juos atsakinės ir nebus tam galo, vienok nutaria paskirti 10 minučių, jei Londonas apsiima atsaknėti. Kongresmanas Davis, iš Texas, stato sekantį klausimą:

"Vienas svarbiausių klausimų, nuo kada čia esmi, tai yra šitas. Ir aš noriu, kad mano brolis, atstovaujantis vieną didžiųjų mūsų civilizacijos centrų ir paversmę gyvenimo, atsakytų į šitą klausimą: Jeigu šita šalis liktų užpulta svetimžemės armijos išsėdusios ant mūsų pakraščio, ar mes galime tikėtis socialistų, kaip organizacijos, pagalbos, kad apgynus mūsų šalį?"

Londonas:— Mano atsakymas yra šitoks, kad pasaulio socialdemokratija priešinga kare, bet jeigu mes liekamės užpultais, mes privalome ginties. Jeigu kas nors atsitiktų Suvienytoms Valstijoms — tas "kas-nors" gi atsitikti gali tik vaidentuvėje kai-kurių ponų iš Massachusetts — jeigu į Suvienytų Valstijų žemę įsiveržtų svetimų šalių žmonės, kiekvienas socialistas

patvirtins tai, kad jo priedermė yra ginti savo šalį. (Plojimas.)

Kongresmanas Bortland klausia:

— Tas ponas kalbėjo pamerkdami apie garsųj ultimatumą, kurį Austrija pasiuntusi Serbijai. Kiek aš atmenu, tai tas ultimatus išaušo iš kriminališkos Serbijos piliečių piktdarystės ant Austrijos didžiūno. Kaip tas ponas atvaizdina kalbą apie atmonijimą 15,000,000 Meksikos žmonių?

Londonas:— Aš žiuriu į kalbas apie atmonijimą kaip į laukinių geidulius ir kaip neturintį visos civilizuotoj visuomenėj dalyką. Kongresmanas Lobeck užklausia ar dabartinėje Europos karėje socialistai privalo ginti savo valdžias?

Londonas:— Europos karėje socialistai atsirado prieš nepaprastą užduotį. Jie gynė taiką iki paskutinio momento. Vokietijoje jie suprato, kad karė jiems yra apsigynimo karė, ir jie paskaitė savo priedeme ginti savo šalį, savąją kultūrą ir civilizaciją nuo mažiau civilizutos šalies ir tuo pačiu laiku jie visur Europoje reikalauja karės užbaigimo. Vokietijos Reichstage ir Austrijos Reichsrathe, Anglijos parlamente ir visur kitur jie reikalauja, kad būtų pradėtos taikos tarybos, ir aš be svyravimo galiu perspėti, kad jei karė neužbaigs trauktyje kelių sekančių mėnesių, pasaulis pamatys didžiausią revoliuciją, kokios žmonijos istorija da nemini.

Kongresmanas O'Shaunessy stato klausimą, ką Londonas mano apie pranašystę, kuri kongrese buvo paskelbta Europos karei prasiidėjus, kad ši karė busianti paskutinė pasaulyje.

Londonas:— Tai labai pavojinga daryt pranašavimus. Thomas Paine 1790 metais pranašavo, kad gale aštuonioliktio šimtmečio visos Europos šalys bus respublikomis, bet pasirodo, kad jis apsiriko. Friderikas Engels 1834 metais pranašavo, kad gale devinioliktio šimtmečio kooperatyvishkas visuomenių surėdymas bus įvestas visose šalyse, bet mes vis da turime tik vieną socialistų atstovą tarp daugelio republikonų ir demokratų atstovų ir 1916 metais.

O'Shaunessy nepasiganėdina atsakymu, pasako, kad klausimą neatsakė, nes jį turi mintyti tatai, jog socialistai priešingi prisirengimui karėn todėl, kad tikisi, jog ši karė yra paskutinė, ir vėl klausia:

— Ar tasai ponas mano, kad jeigu Monroe doktrina turi būti Suvienytų Valstijų tvirtai ginama, nėra reikalo prisirengti prie karės?

Londonas:— Aš bandžiau pripradėti, jog karė nėra atsitikimu; tai yra susikirtimas ekonominių interesų tarpe Europos šalių. Mano argumentas yra šitas, kad Suvienytų Valstijų ekonomikai kirsti su kitų šalių ekonomiais reikalais; negal atsiiniai reikalai negali susirasti delto kivirčo, kuris mus vestų karėn. Jeigu tokis kivirčas yra, mes norime žinoti jį. Aš niekad nebaluosiu už skyrimą pinigų karės reikalams pakol nežiniosu delko karės reikalinga.

Buvo da ir kitų visa eilė klausimų, bet visus juos čia minėti užimtų visą laikraščio puslapį. Į visus juos drgas Londonas atsakė taip, kad buržuazijos spauda nei nedrįsta paminėti, nes kitaip visuomenė matytų prie ko veda buržuazijos viešpatavimas.

USQ metodą išmokinsime jįs anų kalbą labai trumpame laike, jįs name arba klasose dienos be vakarais. Dalykai patinėjami, busami American School of Languages 4731 W. 18th St. 1741 & 47th St. CHICAGO, ILL.

PROGA

Visiems Lietuviams

Geriausią Lietuvišką rainkotų dirbtuvę. Šimtai kostumerių arba pirkių liudija, kad tai yra verta pagirimo. Pamėginkiti ir patėmysiti, kad lietuviai padaro daug geriau kaip žydai. Jei negalit bet patis, tai pas mūsų agentus užsakykit ar per laiškus rašykit, o mes samplius prisišim ir paaiškinsim kaip primiruot reikia. Tą galit koznas padaryt, nėra skirtumo kur jūs gyntat, mes siunčiam po visą Ameriką, užtikrinam visiems savo darbo ir tavoro gerumą ir pigumą. Nepamirškiti kreiptis pas lietuvi, ir patarėia kriaučiams, kad pareikalautų samplius nuo mūsų, nes tai reikiška padidint savo biznį; samplai visiems uždėka. Adresuokit pas (13)

So. Boston Raincoat Co.

S. PUTA Savininkas,

344 Braadway, So. Boston, Mass.

Sveikata pajiegos ir energija

DYKAI
ŠITAS BRANGUS VADAS I SVEIKATA

Jame aprašoma aiškioje, paprastoje kalboje apie tokias ligas, kaip sifilis arba kraujo užnuodijimas, spuogai, odos ligos, seni skauduliai, triperis, užkrečiamos ligos, nerviškas silpnumas, nusilpėjimas, spermotereja, kvaitulys, puslės, inkstų ir ligos lytiškai-slapiamo organų ir kitos ligos, kurios tik kankina vyrus ir moteris ir pasako, kaip tos ligos gali būti pasekmingai gydomos tamistos namuose už labai mažą atlyginimą.

Šita dykai duodama knyga jums taipgi pasakys apie mūsų pasekmingą gydymą tokių ligų, kaip pilvo bei jaknų negalės, tulžingumas, prietvarius, raudonoji gysla, reumatizmas, kataras, dusulys ir panašios ligos.

AR TAMISTA KENTI

nuo skaudėjimų strėnose; nuo skaudžių ir skaudančių sanarių; nuo galvos skaudėjimo; nuo apetito nustojimo; nuo apgrusio pilvo; nuo atsirauėjimo maistu; nuo vėmimo; nuo tulžingumo užpūlimo; nuo apdegto liežuvio; nuo blogo kvapo; nuo negalėjimo miegoti; nuo blogų sapnų. Ar esi silpnas, lengvai sugudinamas, nervingas, piktas bei greitai užgaunamas, nuilsęs ir nusilpnęs rytmetėje? Ar turite juodus plėtus apie akis, amblijos nustojimą gėdijimais draugijos? Ar esi nusiminęs, nuliudęs ir ar turi širdgėlą? Tie simptomai nurodo, kad jūs kumas yra blogose sanlygose ir kad jums reikalinga medikališka priežiūra ir pataimas.

Mūsų brangi dykai duodama knyga pasakys jums faktus apie tokias ligas, negales ir simptomus. Ji pasakys jums apie mūsų gydymą deli sugražinimo žmonių į jų senų laikų sveikata, spēką ir stiprybę — ir kaip tapti vyru tarp vyrų. Tai yra sandėlis žinios ir užturi gėrą, sveiką patarimą ir informaciją kurias kiekvienas vyras bei moteris turėtų žinoti ir sekti — ypač svarbi tiems, kurie ketina apvesti. Jus dažnosite priežastis savo kentėjimų ir kaip jūs negalės gali būti sumažinamos. Skaitykite šitą brangų vadą į sveikatą ir pasinaudokite jo laiku suteiktu patarimu ir nurodymu.

Pristyskiti šitą Dykai Duodamos Knygos Kuponą Šiandien

DR. J. RUSSELL PRICE CO., L. 501, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill., U. S. A.
Brangus Doktorai:—Meldžiū man tuojaus pasiųsti vrsai dykai, apmokėta pacta, jūsų brangią medikališką knygą.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir Noė.....

Miestas..... Valstija.....